

2000

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

grudzień

P. Wozniak

50 - LECIE WYDZIAŁU GÓRNICTWA I GEOLOGII

NAGRODA J. LIGONIA DLA REKTORA B. POCHOPHENIA

KONKURSY NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ

SPOTKANIE OPŁATKOWE

nr 3 (102)

Rok akademicki
2000/2001

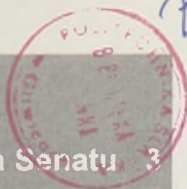
SPOTKANIE OPŁATKOWE
Aula Główna, 20 grudnia 2000 r.

W NUMERZE

- Relacja z posiedzenia Senatu 3
- Kronika Rektorska 6
- Profesor Wilibald Winkler
Wojewodą Śląskim 7
- Nagroda im. J. Ligonia
dla Rektora B. Pochopienia 7
- KRASP
- list do Premiera i uchwały 8
- Stopnie naukowe
i stanowiska 11
- Dydaktyka:
kolejna grupa absolwentów
Amerykańsko-Polskich
Studiów Podyplomowych 12
- Zarządzenia JM Rektora
i współpraca z zagranicą 12
- Jubileusz 50-lecia Wydziału
Górnictwa i Geologii 13
- Z życia CKI 19
- Konferencje
i seminaria naukowe 19
- Nowy dwutłokowy silnik
spalinowy 25
- Konkurs na najlepszą pracę
dyplomową z elektryki 26
- Konkurs Fundacji
Ekologicznej „Silesia” 27
- Z prac KBN 27
- Z notatnika
Przewodniczącego RG Sz.W. 30
- Spotkanie Opłatkowe
- Koncert Wigilijny 31
- Informacje różne i sport 32
- Kronika żałobna 34

SENAT

■ XV zwyczajne posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej odbyło się 18 grudnia 2000 r. W porządku obrad: zaopiniowanie wniosku o wyrażenie zgody w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr. hab. inż. Wojciecha Zielińskiego, podjęcie uchwały w sprawie utworzenia "Wydziału Transportu - w organizacji", podjęcie uchwały w sprawie powołania recenzenta do zaopiniowania wniosku Politechniki Poznańskiej o nadanie tytułu doktora honoris causa panu prof. Bolesławowi Wojciechowiczowi, podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia zmian do "Zasad gospodarki finansowej w Politechnice Śląskiej", sprawy bieżące i wolne wnioski.

■ Wniosek Rady Wydziału Chemicznego o wyrażenie zgody w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr. hab. inż. Wojciecha ZIELIŃSKIEGO w Instytucie Chemii i Technologii Organicznej przedstawił Dziekan prof. J. Zawadiak.

Prof. dr hab.inż. W. Zieliński (62 l., doktorat - 1969 r., habilitacja z wyróżnieniem - 1983 r., tytuł profesora - 1995 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1962 roku zatrudnionym na stanowisku profesora nadzwyczajnego od 1991 roku. Głównym przedmiotem Jego zainteresowań jest chemia organiczna, ze szczególnym uwzględnieniem badań metod syntezy związków o potencjalnym działaniu biologicznym. Wniósł istotny wkład w rozwój metod syntezy i badań struktury azotowych układów heterocyklicznych, a w pracach stosowanych prowadził badania nad syntezą pestycydów i półproduktów do ich otrzymywania oraz odczynników chemicznych, między innymi dla potrzeb biotechnologii i analityki medycznej. Jego dorobek naukowy obejmuje 125 artykułów i komunikatów naukowych, 16 patentów, 9 wniosków racjonalizatorskich oraz kilkadziesiąt opracowań niepublikowanych. Jest autorem lub współautorem 2 podręczników, 8 skryptów, które mają zasięg ogólnopolski i doczekały się licznych wznowień. Był recenzentem 14 prac doktorskich (w tym 5 zagranicznych), 4 prac habilitacyjnych, autorem 2 ocen wniosków o tytuł profesora i 2 na stanowisko docenta. W trakcie pracy na Uczelni podejmował wiele przedsięwzięć organizacyjnych w Instytucie, na Wydziale i Uczelni. Był między innymi zastępcą dyrektora (1981-1991) i dyrektorem (1991-1997) Instytutu Chemii i Technologii Organicznej, a od 1996 roku pełni funkcję prorektora. Ma ustaloną pozycję

w środowisku naukowym, działając w licznych komitetach i komisjach PAN-owskich, jest członkiem 3 rad naukowych instytutów chemicznych, jest recenzentem licznych prac z zakresu chemii oraz projektów badawczych KBN. Brał udział w organizacji licznych konferencji naukowych. Ostatnio działa w organizacji światowej sieci na rzecz edukacji inżynierskiej i współpracy badawczej (INEER), jest członkiem indywidualnym UNESCO International Center for Engineering Education i działa w innych międzynarodowych gremiach.

Pozytywną opinię w tej sprawie wyraziła Senacka Komisja ds. Kadry Naukowej, o czym poinformował jej przewodniczący prof. J. Chojcan.

W głosowaniu tajnym Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (35 "tak", 5 "nie", 0 "wstrz.").

■ **Sprawę utworzenia "Wydziału Transportu - w organizacji" zreferował Dziekan prof. Cz. SAJDAK.**

Dziekan przypomniał, że wniosek o przekształcenie Instytutu Transportu w Wydział Transportu w r.ak. 2001/2002 wpłynął do Władz Uczelni po raz pierwszy w roku 1998. Wniosek uzyskał wówczas wstępną akceptację i skłoniło to Radę Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu do dalszego postępowania.

Jako najważniejsze powody powstania Wydziału Transportu Dziekan wymienił:

- atrakcyjność kierunku "Transport" dla kandydatów podejmujących studia na Politechnice Śląskiej,
- ważność problematyki transportowej dla aglomeracji śląskiej,
- znaczący i rosnący bardzo wyraźnie dorobek naukowy, badawczy i dydaktyczny pracowników Instytutu Transportu,
- bardzo szybki rozwój kadry naukowej,
- możliwość uzyskania praw doktoryzowania, a w bliskiej przyszłości uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego,
- stabilna sytuacja finansowa, duże dochody z działalności dydaktycznej i badawczej,
- ograniczone możliwości dalszego rozwoju Instytutu Transportu i jego jednostek w obecnej strukturze organizacyjnej, czyli w ramach Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu.

W imieniu Rady Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Dziekan prosił o poparcie wniosku.

Prorektor prof. J. CHOJCAN poinformował następnie, że Senacka Komisja ds. Budżetu i Finansów zaopiniowała wniosek pozytywnie większością głosów.

Po szczegółowej dyskusji (prof. L. DOBRZAŃSKI, prof. St. KOZIELSKI, prof. A. WILK, prof. J. BENDKOWSKI, prof. W. CHOLEWA, prof. Cz. SAJDAK, prof. J. CHOJCAN i prof. B. POCHOPIEŃ) Senat podjął uchwałę w sprawie utworzenia z dniem 1 stycznia 2001 r. "Wydziału Transportu - w organizacji" poprzez przekształcenie Instytutu Transportu na Wydziale Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu. Uchwałę przyjęto większością głosów (przy 1 "wstrz.").

Z dokumentu przygotowanego na posiedzenie Senatu wynika, że stan kadrowy obecnego Instytutu Transportu jest następujący:

profesorowie tytułarni	-	5
doktorzy habilitowani	-	7,
w tym prof. Pol. Śl.	-	3,
docenci	-	2
doktorzy nauk technicznych	-	25
magistrowie inżynierowie	-	36,
w tym doktoranci	-	23
pracownicy techniczni	-	5
pracownicy administracyjni	-	5

Razem: 83 osoby

W projektowanej strukturze organizacyjnej Wydziału Transportu przewiduje się utworzenie 6 katedr o następujących nazwach:

- Katedra Eksploatacji Pojazdów
- Katedra Budowy Samochodów
- Katedra Ekologicznych Systemów w Transporcie Przemysłowym
- Katedra Inżynierii Ruchu
- Katedra Transportu Szynowego
- Katedra Zastosowań Informatyki w Transporcie

Inaugurację działalności Wydziału Transportu zaplanowano na 1 października 2001 r.

■ **JM Rektor zapoznał Senat z pismem Rektora Politechniki Poznańskiej dotyczącym wszczęcia postępowania w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa panu prof. Bolesławowi WOJCIECHOWICZOWI, z prośbą o przygotowanie opinii przez Senat Politechniki Śląskiej.**

Po wcześniejszej konsultacji z Dziekanami prof. L. Dobrzańskim i prof. R. Wilkiem Rektor zaproponował na recenzenta wniosku prof. dr. hab. inż. Macieja ZARZYCKIEGO.

W głosowaniu tajnym Senat przyjął propozycję większością głosów (przy 1 "wstrz.").

■ **Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. J. CHOJCAN omówił w kolejnym punkcie sprawy związane z wprowadzeniem zmian do**

"Zasad gospodarki finansowej w Politechnice Śląskiej".

Prorektor przypominał, że "Zasady..." są dokumentem, który reguluje znaczną część działalności Uczelni. Zmiany rozporządzeń zewnętrznych obowiązujących w Polsce oraz doświadczenia wewnętrzne wypracowane głównie przez Senacką Komisję ds. Budżetu i Finansów wymusiły konieczność wprowadzenia pewnych zmian zapisów w kolejnych wydaniach dokumentu w formie 5 aneksów. Prorektor omówił następnie zaproponowane zmiany szczegółowe, które dostarczono na piśmie członkom Senatu. W dyskusji nad projektem zmian wypowiedzieli się: prof. W. CHOLEWA, dyr. W. WYDRYCHIEWICZ, prof. J. CHOJCAN, prof. J. BENDKOWSKI, prof. L. DOBRZAŃSKI i prof. B. POCHOPIEŃ. Głównym wątkiem dyskusji były sprawy prowadzenia działalności finansowej przez wewnętrzne jednostki wydziałów.

Po dyskusji Senat przyjął jednogłośnie uchwałę wprowadzającą zmiany do "Zasad gospodarki finansowej w Politechnice Śląskiej".

Zmiany, obowiązujące od 1 stycznia 2001 r., ujęte są w 22 punktach i zostały następnie wprowadzone do nowo wydanej dokumentu Zarządzeniem Rektora z dnia 19 grudnia 2000 r. W dokumencie tym nowe brzmienie otrzymują m.in. ust. 2 i ust. 3 w par. 5 rozdziału II, które dotyczą opłat za zajęcia dydaktyczne. Przepisy te sprecyzowane są obecnie następująco:

- Opłaty za zajęcia dydaktyczne na studiach wieczorowych (inżynierskich i magisterskich uzupełniających) ustala się na podstawie planowanych kosztów zajęć dydaktycznych na poszczególnych kierunkach. Wysokość opłaty za semestr na poszczególnych kierunkach i latach studiów ustala Rektor na wniosek Dziekana.
- Opłaty za zajęcia dydaktyczne na studiach uzupełniających magisterskich prowadzonych systemem eksternistycznym, zaocznych studiach doktoranckich, studiach podyplomowych i kursach specjalnych prowadzonych w Politechnice Śląskiej, ustala się na podstawie preliminarza kosztów.

■ W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiedzieli się:

● JM REKTOR złożył gratulacje dr. inż. Marianowi Mikrutowi z okazji wydania setnego numeru "Z ŻYCIA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ". Rektor zachęcił członków Senatu do współpracy z redakcją biuletynu.

● JM REKTOR podziękował Dziekanom dwóch Wydziałów (RAr, RG) za pozytywną odpowiedź w sprawie stypendiów Fundacji Hugo Kołłątaja oraz prosił o przesłanie informacji z poszczególnych jednostek do sprawozdania z działalności Uczelni w roku 2000.

● JM REKTOR zapoznał Senat z uchwałami Prezydium KRASP z 2 grudnia 2000 r. oraz ze stanowiskiem KRASP w sprawie dotacji MEN dla szkolnictwa wyższego w roku 2001 przesłanym do Premiera Rządu RP (szczegóły w rubryce KRASP). JM Rektor poinformował również o uchwale Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 grudnia w sprawie projektu budżetu szkolnictwa wyższego na rok 2001 (p. "Z notatnika Przewodniczącego RG Sz.W.).

● Prof. J. ZAWADIAK prosił członków Senatu o zapoznanie się z treścią Uchwały III Kongresu Technologii Chemicznej z dnia 8 września 2000 r. w sprawie finansowania wydziałów chemicznych politechnik i uniwersytetów. W dokumencie czytamy m.in.

"III Kongres Technologii Chemicznej (...) wyraża zaniepokojenie aktualną bardzo trudną sytuacją finansową większości wydziałów chemicznych politechnik i uniwersytetów. Jedną z przyczyn tej sytuacji jest nieuwzględnienie w dostatecznym stopniu przy rozdziale dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej w roku 1999 i w latach poprzednich szczególnie wysokich kosztów kształcenia na kierunkach Chemia, Technologia Chemiczna, Biotechnologia, Ochrona środowiska i Inżynieria Chemiczna. (...)

W związku z zaistniałą obecnie krytyczną sytuacją finansową większości wydziałów chemicznych w Polsce, uczestnicy III Kongresu zgłaszają wniosek o podwyższenie wskaźników kosztowności kształcenia o 0,5 dla kierunków studiów: Chemia, Technologia Chemiczna, Biotechnologia, Ochrona Środowiska i Inżynieria Chemiczna prowadzonych na Wydziałach Chemicznych uniwersytetów i politechnik, wyższych szkół pedagogicznych oraz wyższych szkół zawodowych.

● Prorektor J. CHOJCAN ponowił apel do państwa dziekanów o przekazanie aktualnych zasad podziału dotacji dydaktycznej na wydziałach.

● Na zakończenie JM REKTOR zaprosił na Spotkanie Opłatkowe i Koncert Wigilijny (20.12.2000 r.), podziękował wszystkim za współpracę w roku 2000, życzył wiele radości i nadziei na przyszłość oraz zdrowych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia.

KRONIKA REKTORSKA

■ W dniu 2 grudnia 2000 r., w Sali Lustrzanej Państwowego Muzeum Zamkowego w Pszczynie, odbyła się uroczystość wręczenia nominacji do Złotych Laurów Umiejętności i Kompetencji za rok 2000, przyznawanych przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach. Nominację dla Politechniki Śląskiej, w kategorii instytucji i organizacji wspierających rozwój gospodarki rynko-

wej lub edukujących na potrzeby firm, wręczono JM Rektorowi B. POCHOPIENIOWI.

■ Na zaproszenie Przewodniczącego Rady i Starosty Powiatu Tarnogórskiego, w dniu 2 grudnia 2000 r. JM Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Powiatu w Tarnowskich Górach, zorganizowanym dla uczczenia pamięci gwarków i wyrażenia wdzięczności współczesnym górnikom. Przedstawiono projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie corocznych obchodów dnia 4 grudnia jako samorządowego święta trudu górniczego i tradycji kultu Świętej Barbary. W przyjętej uchwale stwierdzono: „Ziemia Tarnogórska jest kolebką górnictwa. W średniowieczu była jednym z największych ośrodków kruszcowych w ówczesnej Europie. Nad Sołą i Małą Panwią rozwijały się pierwsze płucznice i kuźnice, opisane przez Walentego Roździeńskiego w "Officina Ferraria...". W Tarnowskich Górach ogłoszono "Ordunek Górny", pierwszy kodeks praw i obowiązków górniczych, na którym wzorowano się

w Europie przez prawie 400 lat. Z kopalni w Radzionkowie dostarczono węgiel do pierwszych na kontynencie europejskim maszyn parowych. W 1534 r. w Tarnowskich Górach ustawiono Skarbonkę, górniczą namiastkę kasy chorych. Z uzyskanych składek i pieniędzy wybudowano dla chorych górników szpital. Wolne Miasto Górnicze było siedzibą najwyższych władz górniczych na Śląsku. W 1528 r. powstał pierwszy urząd górniczy. W 1803 r. otwarta została pierwsza szkoła górnicza. W XVIII wieku, powołane bullą papieską, działa Bractwo Św. Barbary, pierwsza tego typu organizacja w Europie Środkowej i Wschodniej.”

■ Na zaproszenie Prezesa Zarządu Górnos Śląskiego Towarzystwa Lotniczego i Wojewody Śląskiego JM Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w uroczystości oddania do użytku nowej płyty postojowej samolotów i dróg kołowania w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice, która odbyła się w dniu 4 grudnia 2000 r. z udziałem m.in. Premiera J. BUZKA oraz Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej J. WIDZYKA.

■ W dniu 5 grudnia 2000 r. JM Rektor B. POCHOPIEŃ i Prorektor R. SOSNOWSKI uczestniczyli w uroczystości zakończenia VI edycji Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych z zakresu przyjaznej dla środowiska restrukturyzacji przemysłu ciężkiego, gdzie wraz z prof. Zbigniewem BOCHNIARZEM z Uniwersytetu Minnesota wręczyli dyplomy absolwentom studiów podyplomowych. W ramach sesji odbyła się prezentacja wyróżnionych prac dyplomowych (o szczegółach piszemy w innym miejscu).

■ W dniach 6-7.12.2000 r. odbyła się w AGH kolejna Konferencja Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych. Głównym tematem obrad było wypracowanie stanowiska w sprawie Matury-2002. W konferencji uczestniczył Prorektor W. ZIELIŃSKI.

■ 12.12.2000 r. Prorektor W. ZIELIŃSKI spotkał się we Freibergu z prof. Unlandem, Rektorem najstarszego na świecie Uniwersytetu Technicznego i w imieniu JM Rektora prof. Pochopienia podpisał umowę o współpracę. Umowa sankcjonuje nieformalne kontakty między Wydziałami RM i RG, a odpowiednimi wydziałami Uniwersytetu Technicznego oraz inicjuje współpracę między Wydziałem RMT a Wydziałem Budowy Maszyn Uniwersytetu we Freibergu.

■ W sobotę 16 grudnia 2000 r. w gmachu Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach odbyło się tradycyjne przedświąteczne spotkanie opłatkowe pracowników nauki i nauczycieli akademickich śląskich uczelni, z udziałem Arcybiskupa Metropolity Katowickiej-

go Damiana ZIMONIA. Uczestniczyli w nim również pracownicy Politechniki Śląskiej wraz z JM Rektorem B. POCHOPIENIEM.

■ W dniu 18 grudnia 2000 r. w siedzibie Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego odbyło się posiedzenie Fundacji Odbudowy Teatru Miejskiego w Gliwicach, w którym uczestniczył JM Rektor B. POCHOPIEŃ. Przedstawiono m.in. sprawozdanie finansowe z działalności w latach 1999 i 2000, a prof. T. Pfützner zaprezentował projekt architektoniczny odbudo-

wy Teatru Miejskiego.

■ W dniach 18-19 grudnia 2000 r. Prorektorzy R. SOSNOWSKI i W. ZIELIŃSKI uczestniczyli w obradach Komitetu Sterującego w Fiat Research

Center w Turynie. Obrady dotyczyły podsumowania dotychczasowej współpracy, zatwierdzenia nagród dla dyplomantów wykonujących prace na rzecz Fiata oraz ustalenia dalszych form współpracy.

■ W dniu 19 grudnia 2000 r. JM Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w posiedzeniu Regionalnej Konferencji Rektorów poświęconym aktualnym węzłowym problemom szkolnictwa wyższego oraz uczelni śląskich.

PROFESOR WILIBALD WINKLER WOJEWODĄ ŚLĄSKIM

9 grudnia 2000 r., w sobotę po południu media doniosły, że nowym Wojewodą Śląskiem po zdymisjonowanym Marku Kempskim został prof. dr hab.inż. Wilibald Winkler.

Nowy wojewoda urodził się w 1933 roku w Zabrze-Makoszowach.

Do pracy w Politechnice Śląskiej przeszedł z Elektrowni "Miechowice", gdzie pracował przez 15 lat, m.in. jako kierownik laboratorium elektrycznego. Od 1966 roku jest pracownikiem Instytutu Elektroenergetyki i Sterowania Układów. Jest autorem lub współautorem kilku książek i ok. 130 artykułów naukowych, głównie z zakresu elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej. Wykładał na uniwersytetach w Republice Federalnej Niemiec i we Włoszech. Jest członkiem Komitetu Elektrotechniki PAN oraz Komitetu Zabezpieczeń i Automatyki SEP. Posiada tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Technicznego w Mariupolu na Ukrainie. W latach 1990-96 przez dwie kadencje pełnił funkcję Rektora Politechniki Śląskiej. W roku 1997 startował z ramienia Akcji Wyborczej Solidarność w wyborach do Senatu RP. Zdobył wówczas prawie 400 tys. głosów, ale senatorem nie został. W listopadzie 1997 roku objął funkcję wiceministra w Ministerstwie Edukacji Narodowej, gdzie odpowiadał za współpracę z zagranicą i integrację europejską.

Z okazji nominacji składamy serdeczne gratulacje.

NAGRODA IM. JULIUSZA LIGONIA A.D. 2000 DLA REKTORA B. POCHOPIENIA

W dniu 16 grudnia 2000 r., podczas uroczystości zorganizowanej przez Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana w Sali Witrażowej Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Rektor B. POCHOPIEŃ odebrał z rąk Ks. Bp. dr. Gerarda BERNACKIEGO przyznaną nagrodę Juliusza Ligonia.

Śląska nagroda im. Juliusza Ligonia ma już 37-letnią historię, jest najstarszą regionalną nagrodą na Śląsku i w Polsce. W roku 2000 wręczana była po raz 28. Idea nagrody ligoniowej zrodziła się w kręgu ludzi związanych z oddziałem redakcji "Słowa Powszechnego" w Katowicach. Rzadko się zdarza, żeby jakaś idea czy inicjatywa zrodzona na

fot. A. Dorożański

gruncie potrzeb i ambicji lokalnych przetrwała próba czasu i przez zmieniające się uwarunkowania została zweryfikowana tak dalece, aby stać się każdorazowo wydarzeniem. W przypadku Nagrody im. Juliusza Ligonia stało się tak dzięki dwóm czynnikom: postaci Patrona oraz laureatom którzy reprezentują wartości uniwersalne, ponadczasowe, a bogaty ich poczet stanowi zapis postaw służebnych i wiernych ideałom.

Ligoniowy laur zawsze honorował wartości patriotyczne i chrześcijańskie, bo to właśnie one wy-

znaczały kierunki dziejów tej ziemi i sytuują ją w dziedzictwie ojczystym. Ligoniowym laurem nagradzano naukowców, twórców kultury, działaczy harcerskich, powstańców, animatorów życia społecznego, publicystów - głęboko zakorzenionych w tradycji śląskiej i wartościach, którzy kierując się chrześcijańskimi ideałami poświęcili swoje życie Śląskowi w pojęciu historycznym, a przy tym pomnażali wartości uniwersalne.

Wśród laureatów tej nagrody w latach poprzednich są m.in.:

Ks. Bp. prof. A. Nossol, prof. F. Kokot, prof. L. Giec, prof. K. Stryja, prof. K. Gibiński, prof. J. Węgierski, prof. S. Hadyna, prof. J. Szczepański, H.K. Górecki.

Panu Rektorowi składamy serdeczne gratulacje.

K R A S P

Prezentujemy niżej uchwały Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, które odbyło się w dniach 1-3 grudnia 2000 r. w Strzegocinie:

- uchwałę w sprawie nadania ostatecznego kształtu rządowemu projektowi ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*,
- uchwałę w sprawie budżetu szkół wyższych w roku 2000,
- uchwałę w sprawie Instytutu Badawczego - Fundacji Rektorów Polskich,
- uchwałę w sprawie nowej formuły egzaminów maturalnych

oraz związany z treścią uchwały w sprawie budżetu list do Premiera RP - Jerzego Buzka. Prezentujemy także pismo Przewodniczącego ds. Integracji, Partnerstwa i Standardów Akademickich, Rektora Politechniki Wrocław-

skiej - prof. dra hab. Andrzeja Mulaka, nawiązujące do treści uchwały Prezydium KRASP z dnia 2 grudnia 2000 r. w sprawie nowej formuły egzaminów maturalnych

Uchwała Prezydium KRASP z dnia 2 grudnia 2000 r. w sprawie nadania ostatecznego kształtu rządowemu projektowi ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, biorąc pod uwagę dotychczasowy stan prac nad rządowym projektem ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, propozycje zawarte w poselskim projekcie nowelizacji obowiązującej ustawy o szkolnictwie wyższym, złożonym w Sejmie w dniu 22 października 1999 r., a także zgłoszony przez Ministra Edukacji Narodowej, prof. E. Wittbrodta, zamiar skierowania rządowego projektu na drogę legislacyjną, stwierdza co następuje:

1. KRASP podtrzymuje swoje stanowisko o potrzebie przyjęcia nowej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Sporna sprawa uzyskiwania stopni i tytułów naukowych powinna być przedmiotem odrębnej regulacji ustawowej uwzględniającej polską tradycję i doświadczenia oraz odpowiadającej standardom europejskim. Za wyłączeniem w tym momencie tej materii z Ustawy przemawia także fakt zaawansowania prac nad propozycjami odpowiednich ujednoczeń rozwiązań krajowych w ramach Procesu Bolońskiego.
2. KRASP dostrzega możliwość poszukiwania rozwiązań kompromisowych poprzez przeniesienie niektórych spornych kwestii do uregulowań w statutach uczelni. Byłoby to dalszym spełnieniem oczekiwań środowiska akademickiego rozszerzenia autonomii uczelni. Przykładem może być indywidualizowanie korzystniejszych przepisów ochrony trwałości stosunku pracy nauczycieli akademickich na poziomie regulacji statutowych, czy też rozstrzygnięcie kwestii ograniczenia kadencyjności jednoosobowych organów szkoły wyższej na poziomie statutu.
3. Opowiadamy się za silnym i niezależnym organem o uprawnieniach akredytacyjnych. Przyszła komisja akredytacyjna powinna działać przy Ministrze Edukacji Narodowej. Skład byłby kształtowany przy udziale Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, senatów uczelni oraz KRASP, na zasadach określonych w dotychczasowym projekcie.
4. Rozwiązanie proponowane w punkcie 3 oznacza rezygnację z przekształcenia Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w Radę Główną Akredytacyjną. Minister Edukacji Narodowej byłby zobowiązany do współdziałania z Radą Główną Szkolnictwa Wyższego i KRASP we wszystkich innych sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego na zasadach określonych w dotychczasowym projekcie.
5. Wobec orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie odpłatności za studia niezbędne jest utrzymanie odpowiednich zapisów projektu MEN w tej sprawie, zawartych w art. 79-87. Uszczegółowienie zasad finansowania działalności dydaktycznej uczelni powinno nastąpić w drodze rozporządzenia. Odpowiednia delegacja ustawowa powinna zawierać wytyczne co do zakresu i granic regulacji w tym akcie wykonawczym.
6. Konieczne jest utrzymanie zapisów dotyczących partnerstwa studentów w działalności szkoły wyższej, a także rozwiązań w zakresie pomocy materialnej. Ustawa powinna wskazywać na możliwość jej rozszerzenia.
7. Projekt Ustawy powinien utrzymać zaproponowane rozwiązania modelowe dotyczące

metody i poziomu wynagrodzeń nauczycieli akademickich. Rozwiązania takie nie mogą bowiem być mniej korzystne niż przyjęte w ustawie Karta Nauczyciela. Dlatego KRASP opowiada się za zachowaniem gwarancji wysokości minimalnego wynagrodzenia asystentów i odpowiednio wyższego - innych grup nauczycieli akademickich. Realizacja powyższego rozwiązania mogłaby być rozłożona w czasie, poczynając od początku najbliższego roku akademickiego.

Uchwała Prezydium KRASP z dnia 2 grudnia 2000 r.

w sprawie budżetu szkół wyższych w roku 2000

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) wyraża zdecydowany sprzeciw wobec zmniejszenia finansowania szkół wyższych w roku bieżącym o kwotę 150 mln złotych, co stanowi około 3% dotacji na rok 2000.

Prezydium zwraca uwagę na fakt, że budżet roku 2000 był wyjątkowo napięty i jego nieoczekiwane ograniczenie spowoduje poważne zakłócenia w pracy wszystkich uczelni. Prezydium KRASP zdecydowanie domaga się cofnięcia tych niekorzystnych dla szkolnictwa wyższego decyzji finansowych.

Uchwała Prezydium KRASP z dnia 2 grudnia 2000 r. w sprawie Instytutu Badawczego - Fundacji Rektorów Polskich

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich po zapoznaniu się z wynikami prac prowadzonych nad koncepcją instytutu badawczego zajmującego się badaniami nad szkolnictwem wyższym i nauką wyraża pogląd, że właściwą formą realizacji tej koncepcji byłoby utworzenie "Instytutu Badawczego - Fundacji Rektorów Polskich", powołanego przez tych rektorów z grona członków KRASP, którzy uznają tę inicjatywę za godną poparcia.

Rektorzy stwierdzają, że powołanie tego Instytutu jako organizacji pozarządowej, działającej na rzecz doskonalenia systemu edukacji i nauki, sprzyjałoby powstawaniu wspólnych dla różnych środowisk programów rozwoju tych dziedzin. Stanowiłoby to istotną przesłankę praktycznej realizacji postulatu tworzenia nowego, w większym stopniu niezależnego od zmian politycznych, ładu systemowego w obszarze edukacji i nauki.

Uchwała Prezydium KRASP z dnia 2 grudnia 2000 r. w sprawie nowej formuły egzaminów maturalnych

Prezydium KRASP, po zapoznaniu się ze stanem bieżącym prac nad realizacją Porozumie-

nia między KRASP a Ministerstwem Edukacji Narodowej dotyczącego nowej formuły egzaminów maturalnych, zawartego w dniu 30 września 2000 r., a w szczególności stanem współpracy w tej sprawie z Ministrem Edukacji Narodowej i Centralną Komisją Egzaminacyjną, zwraca się do uczelni o podjęcie działań przewidzianych w tym Porozumieniu.

Działania te powinny prowadzić do określenia przez organy kolegialne uczelni nowych zasad rekrutacji na poszczególne kierunki studiów, a w szczególności:

- przedmiotów, których zaliczenie na egzaminie maturalnym jest warunkiem przyjęcia na dany kierunek studiów oraz ich poziomu zaawansowania (pierwszego lub drugiego),
- ewentualnych dodatkowych wymagań.

Prezydium KRASP zwraca się również z apelem o podjęcie stałych kontaktów z Okręgowymi Komisjami Egzaminacyjnymi w sprawie udoskonalenia podstaw programowych nauczania w szkołach ponadgimnazjalnych oraz standardów egzaminu maturalnego, a także delegowania pracowników wyższych uczelni do pracy w roli egzaminatorów na egzaminie maturalnym.

List Prezydium KRASP do Premiera Jerzego Buzka

Szanowny Panie Premierze,
Minister Edukacji Narodowej prof. Edmund Wittbrodt na spotkaniu z Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w dniu 1 grudnia 2000r., potwierdził wcześniejsze informacje o zmniejszeniu dotacji dla MEN na rok 2000 o kwotę 170 mln zł, z czego 20 mln zł dotyczy oświaty, a 150 mln zł szkolnictwa wyższego. Dotacja dla szkół wyższych zostanie więc tym samym zmniejszona o około 3%.

Od sześciu lat szkoły wyższe uzyskiwały w listopadzie każdego roku dotację z rezerwy MEN, średnio w wysokości 3% swojego budżetu. Stąd też uczelnie umieściły odpowiednie kwoty w swoich planach finansowo-rzeczowych i podjęły określone zobowiązania finansowe. Brak tych środków spowoduje poważne zakłócenia w funkcjonowaniu uczelni. Powstaje zagrożenie, że w wielu uczelniach nie będą wypłacone w pełnej wysokości stypendia studenckie i doktoranckie, a także świadczenia pracownicze. Tego rodzaju perturbacje finansowe, mające miejsce w okresie świąt i końca roku, spowodują niezwykle silny i negatywny odbiór społeczny.

Licząc na Pańską znajomość i zrozumienie spraw szkolnictwa wyższego, Prezydium KRASP zwraca się do Pana Premiera o interwencję w tej tak ważnej dla nas sprawie, której wymiar finansowy w skali kraju, ma naszym zdaniem znacznie mniejsze znaczenie niż straty społeczne będące wynikiem tej decyzji.

INFORMACJA

o stanie prac nad realizacją Porozumienia zawartego 30.09.2000 r. w Krakowie między KRASP a Ministrem Edukacji Narodowej w sprawie nowej formuły egzaminów maturalnych

Realizacja Porozumienia wiąże się obecnie z pilną potrzebą określenia przez uczelnie wymagań rekrutacyjnych na poszczególne kierunki studiów w r.akad. 2002/2003. Ze względu na bardzo istotne argumenty strony oświatowej wymagania rekrutacyjne powinny być ustalone i ogłoszone już w I kwartale 2001 roku. Prace nad tymi warunkami powinny być rozpoczęte na poszczególnych wydziałach i zatwierdzone przez senaty uczelni. Ze względu na spistość wprowadzanej reformy edukacji narodowej, warunki rekrutacyjne powinny w możliwie znacznym stopniu sprowadzać się do wykazu wymaganych na danym kierunku egzaminów maturalnych i poziomu ich zaawansowania.

Punkt 9 Porozumienia gwarantuje jednak pełną autonomię uczelniom w ustalaniu warunków rekrutacyjnych. Uczelnie więc, nie łamiąc Porozumienia, mogą wprowadzać pewne dodatkowe sprawdziany. Należy też przewidzieć ścieżkę specjalną dla maturzystów nie dysponujących nową maturą (maturzystów z lat wcześniejszych lub absolwentów techników). Słaby wynik egzaminu maturalnego może być poprawiony z pojedynczego przedmiotu w sierpniu, a cała matura może być poprawiana 5-krotnie. Materiały zawierające informacje dotyczące egzaminu maturalnego zostały rozesłane P.T. Rektorom, ale mogą być dodatkowo uzyskane w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE) w Warszawie i w 8 Okręgowych Komisjach Egzaminacyjnych (OKE) (może wystąpić problem dostarczenia tych materiałów P.T. Dziekanom). Bardzo ważną sprawą jest utrzymywanie bezpośredniego kontaktu uczelni z właściwą terenowo OKE z dwóch przynajmniej powodów. Po pierwsze chodzi o delegowanie przedstawicieli uczelni do grona egzaminatorów maturalnych. Egzaminatorem maturalnym można zostać po ukończeniu kursu (kursy te organizowane są co pewien czas). Po drugie chodzi o udział przedstawicieli uczelni w pracach nad doskonaleniem kolejnych edycji podstaw programowych i standardów egzaminacyjnych poszczególnych przedmiotów. Do tej pory zgłoszono już pewną ilość istotnych uwag. Kontakty powinny być inicjowane z obydwu stron. Najwygodniejszą formą współpracy wydaje się kontakt pracowników OKE z lokalnym Kolegium Rektorów.

W 2001 roku równoległe ze "starą" maturą odbędzie się próba generalna "nowej" matury z matematyki i języka obcego na poziomie podstawowym. Przed egzaminem nowej Matury 2002 będą więc dostępne cenne informacje umożliwiające wprowadzenie niezbędnych korekt.

STOPNIE NAUKOWE STANOWISKA

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk technicznych uzyskali:

- **dr inż. Hafedh ZGHIDI**
(ur. 18.08.1966 r. w Tunezji), doktorant Instytutu Informatyki; temat pracy doktorskiej - "Efektywność obliczeń równoległych w sieci komputerowej przy wykorzystaniu mechanizmów zdalnego wywołania procedur", promotor - prof. dr hab. inż. Stanisław Kozielski, RAu - 05.12.2000 r.
- **dr inż. Krzysztof CYRAN**
(ur. 16.02.1968 r. w Krakowie) z Instytutu Informatyki; temat pracy doktorskiej - "Rozpoznawanie obrazów z wykorzystaniem komputerowo generowanych hologramów pełniących funkcję detektora pierścieniowo klinowego", promotor dr hab. inż. Leszek Jaroszewicz, RAu - 05.12.2000 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Halina CIUMAN**
(ur. 11.04.1952 r. w Gliwicach) z Katedry Ogrzewnictwa, Wentylacji i Techniki Odpylania; temat pracy doktorskiej - "Badanie charakterystyki cieplnego sprzężenia grzejnika i wyparnego podzielnika kosztów ogrzewania", promotor - dr hab. inż. Zbigniew Popiołek prof. nzw. w Pol. Śl., RIE - 11.12.2000 r.
- **dr inż. Artur TÓRZ**
(ur. 16.09.1969 r. w Katowicach) z Instytutu Chemii i Techniki Organicznej; temat pracy doktorskiej - "Badania nad hydropirolizą ciężkich frakcji węglowodorowych", promotor - prof. dr hab. inż. Marian Taniewski, RCh - 13.12.2000r.
- **dr inż. Wanda SIKORSKA**
(ur. 09.03.1969 r. w Katowicach) z Centrum Chemii Polimerów PAN w Zabrze; temat pracy doktorskiej - "Wpływ morfologii na właściwości oraz biodegradację kopolimerów i mieszanek polimerowych zawierających atakacyjny poli/3-hydrosymaślan/", promotor - dr hab. inż. Marek Kowalczyk, RCh - 13.12.2000 r.
- **dr inż. Maciej PHILIPP**
(ur. 01.01.1968 r. w Katowicach) z Instytutu Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN w Gliwicach; temat pracy doktorskiej - "Segmentacja obrazów wielosensorowych z zastosowaniem aktywnej siatki", promotor - prof. dr hab. inż. Konrad Wojciechowski, RAu - 19.12.2000r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Barbara TOCZKO**
(ur. 18.06.1969 r. w Zabrze) z Katedry Podstaw Procesów Metalurgicznych; temat pracy doktorskiej - "Badania procesów roztwarzania

i wydzielania srebra z roztworów i wodnych zawiesin trudnorozpuszczalnych związków srebra", promotor - prof. dr hab. inż. Danuta Krupka, RM - 19.12.2000r.

- **dr inż. Tomasz PIŁOT**
(ur. 18.03.1970 r. w Opolu) z Katedry Technologii Maszyn i Zintegrowanych Systemów Wytwarzania; temat pracy doktorskiej - "Zastosowanie sieci neuronalnych w technologii grupowej elementów maszyn", promotor - prof. dr hab. inż. Ryszard Knosala, RMT - 20.12.2000 r.
- **dr inż. arch. Krzysztof GERLIC**
(ur. 27.01.1964 r. w Oleśnie) z Ośrodka Geometrii i Grafiki Inżynierskiej; temat pracy doktorskiej - "Przekrycia wiszące w architekturze jako powierzchnie geometryczne i struktury organiczne", promotor - dr hab. inż. arch. Jacek Włodarczyk prof. Pol. Śl., RAr - 20.12.2000 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. arch. Dorota WINNICKA-JASŁOWSKA**
(ur. 10.02.1970 r. w Gliwicach) z Katedry Architektury Obiektów Biurowych i Strategii Projektowania; temat pracy doktorskiej - "Ewolucja obiektu biurowego na przestrzeni XX wieku jako wynik wzrastających wymagań użytkowników", promotor - prof. dr hab. inż. arch. Elżbieta Niezabitowska, RAr - 21.12.2000 r.
- **dr inż. Marek GZIK**
(ur. 03.09.1971 r. w Gliwicach) z Katedry Mechaniki Stosowanej; temat pracy doktorskiej - "Modelowanie i symulacja numeryczna odcinka szyjnego kręgosłupa człowieka", promotor - dr hab. inż. Dagmara Tejszerska prof. nzw. w Pol. Śl., RMT - 20.12.2000 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Wojciech KIERAT**
(ur. 28.06.1967 r. w Mikołowie) z Katedry Ogrzewnictwa, Wentylacji i Techniki Odpylania; temat pracy doktorskiej - "Dokładność pomiarów małych prędkości ruchu powietrza w pomieszczeniach za pomocą termoanemometrów", promotor - dr hab. inż. Zbigniew Popiołek prof. nzw. w Pol. Śl., RIE - 21.12.2000 r.
- **dr inż. Jolanta GUMIŃSKA**
(ur. 17.08.1967 r. w Zabrze) z Instytutu Inżynierii Wody i Ścieków; temat pracy doktorskiej - "Usuwanie rozpuszczonych związków organicznych z wód o niskiej mineralizacji", promotor - dr hab. inż. Waldemar Sawiniak prof. nzw. w Pol. Śl., RIE - 21.12.2000 r.

■ Habilitacje

Stopień doktora habilitowanego uzyskali:

- **dr hab. inż. Włodzimierz WRÓBLEWSKI**
(ur. 19.03.1959 r. w Siemianowicach Śl.) z Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki,

w zakresie budowy i eksploatacji maszyn - numerycznej mechaniki; uchwała RIE - 30.06.2000 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 18.12.2000 r.

- **dr hab. inż. Andrzej WYCIŚLIK** (ur. 04.02.1950 r. w Rudzie Śląskiej) z Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu, w zakresie metalurgii; uchwała RM - 04.04.2000 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 18.12.2000 r.
- **dr hab. inż. Ryszard NOWOSIELSKI** (ur. 14.11.1946 r. w Gliwicach) z Wydziału Mechanicznego Technologicznego, w zakresie inżynierii materiałowej; uchwała RMT - 08.06.2000 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 18.12.2000 r.

■ Stanowisko profesora zwyczajnego

Minister Edukacji Narodowej mianował na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Śląskiej z dniem 1 grudnia 2000 r. **prof. dr hab. inż. Jana STACHOWICZA (ROZ)**.

Gratulacje

DYDAKTYKA

Kolejna grupa absolwentów Amerykańsko-Polskich Studiów Podyplomowych

Już 142 dyrektorów i przedstawicieli kadry kierowniczej reprezentujących różne branże przemysłu ukończyło prestiżowe Amerykańsko-Polskie Studia Podyplomowe z zakresu przyjaznej dla środowiska restrukturyzacji przemysłu ciężkiego, uzyskując dyplomy sygnowane przez Politechnikę Śląską i Uniwersytet Minnesota. We wtorek 5 grudnia w salach Centrum Studiów Podyplomowych, Nowych Technologii i Restrukturyzacji Przemysłu przy Wydziale Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej odbyło się seminarium "Problemy Ochrony Środowiska w Przemśle Ciężkim" poświęcone w całości prezentacji prac dyplomowych przygotowanych przez absolwentów VI cyklu studiów. Obszerne skróty wszystkich prac przygotowanych przez 16 absolwentów z dziesięciu przedsiębiorstw metalurgicznych i energetycznych wydrukowano w materiałach konferencyjnych, których wydanie dofinansował Komitet Badań Naukowych. W seminarium uczestniczyło 48 osób, w tym przedstawiciel Uniwersytetu Minnesota prof. Zbigniew BOCHNIARZ. Obecni byli: JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Bolesław POCHOPIEŃ, Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. inż. Remigiusz SOSNOWSKI, Dziekan Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii

i Transportu prof. dr hab. inż. Czesław SAJDAK. Obecna była także liczna grupa absolwentów poprzednich edycji studiów. Po otwarciu seminarium przez Prorektora prof. Remigiusza SOSNOWSKIEGO JM Rektor prof. Bolesław POCHOPIEŃ i dyrektor Centrum ds. Krajów Przekształcających się (Center for Nations in Transition) Uniwersytetu Minnesota prof. Zbigniew BOCHNIARZ wręczyli dyplomy 16 absolwentom studiów.

Podkreślono wysoki poziom merytoryczny wszystkich prezentowanych prac, a także ich użyteczność dla macierzystego zakładu pracy uczestnika. Na specjalne wyróżnienie zasłużyły cztery prace dyplomowe, których autorzy otrzymali dyplomy z czerwonym paskiem. Byli to: inż. Tadeusz GADACZEK (Elektrownia Łagisza), mgr inż. Stanisław KARPETA (Elektrownia Łaziska), inż. Leszek KRZEMIEN (Elektrownia Siersza), inż. Jan KURP (Elektrownia Jaworzno-3). Autorzy prac wyróżnionych mieli okazję obszernie omówić uzyskane wyniki podczas seminarium prowadzonego przez prof. dr hab. Teresę KUROWSKĄ z Uniwersytetu Śląskiego. W dyskusji nad referatami skupiono się na aktualnych problemach restrukturyzacji przemysłu ciężkiego, akcentując społeczne i międzynarodowe skutki tego procesu. Wiele miejsca w dyskusji poświęcono, ze zrozumiałych względów, Południowemu Koncernowi Energetycznemu. Zwrócono uwagę na wysoką wartość merytoryczną prezentowanych referatów. Amerykańsko-Polskie Studia Podyplomowe nadal cieszą się żywym zainteresowaniem. Aktualnie dobiega końca rekrutacja uczestników i wkrótce rozpocznie się VII edycja tych studiów.

Jerzy Barglik

ORGANIZACJA

W grudniu 2000 roku ukazały się następujące wewnętrzne akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

■ Zarządzenia

- Nr 2/2000/2001 z dnia 15 grudnia w sprawie zasad otwierania w Politechnice Śląskiej budowlanych zadań inwestycyjnych lub modernizacyjnych
- Nr 3/2000/2001 z dnia 19 grudnia w sprawie wprowadzenia "Zasad gospodarki finansowej Politechniki Śląskiej"

■ Pisma okólne

- Nr 6/2000/2001 z dnia 8 grudnia w sprawie trybu składania wniosków o przyznanie nagród Prezesa Rady Ministrów za rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz działalność naukową i naukowo-techniczną

- Nr 7/2000/2001 z dnia 28 grudnia w sprawie zasad zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania w 2001 roku

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Wyjazdy, przyjazdy

W grudniu 2000 r. zarejestrowano 46 wyjazdów zagranicznych. A oto lista krajów, do któ-

rych udali się w tym miesiącu nasi pracownicy: Niemcy (18 osób), Czechy (13), Belgia (4), Włochy (3), Francja (2) oraz Hiszpania, Jugosławia, Rumunia, Singapur, Słowacja i Ukraina (po jednej osobie). Cele wyjazdów: konferencje - 20, konsultacje i wykłady - 11, wymiana - 9, staż - 1, inne powody - 5.

W tym samym okresie do Uczelni przybyły 32 osoby z sześciu następujących krajów: Czechy (22), Rumunia (5), Ukraina (2), Niemcy (1), Rosja (1), Słowenia (1).

JUBILEUSZ 50-LECIA WYDZIAŁU GÓRNICTWA I GEOLOGII POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Wydział Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej obchodził w roku 2000 jubileusz 50-lecia. Doceniając znaczenie Wydziału, zarówno dla nauk górniczych i geologicznych, kształcenia kadry jak i gospodarki naszego Państwa oraz roli jaką spełniał i nadal pełni w regionie, a także dla szesnastotysięcznej rzeszy absolwentów, podjęto działania zmierzające do godnego uczczenia tego nadzwyczajnego wydarzenia. Uchwałą Rady Wydziału z lutego 2000 r. powołano Jubileuszowy Komitet Organizacyjny zaś honorowy patronat obchodów objął JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Bolesław Pochopień.

Jednym z głównych zamiarów organizatorów obchodów było, oprócz oczywiście przypomnienia dokonań Wydziału, rzetelne zaprezentowanie osiągnięć i sytuacji współczesnego górnictwa oraz jego roli i znaczenia dla restrukturyzowanej gospodarki polskiej, szczególnie jej bezpieczeństwa energetycznego. Kierowało nami głębokie przekonanie o możliwości i konieczności zmiany, utrwalonego ostatnimi laty w środkach społecznego przekazu, fałszywego, jednostronnego i niekorzystnego wizerunku górnictwa, jego niedobrej reputacji i braku akceptacji w społeczeństwie.

Na dobrą sprawę, pierwszym akcentem tych obchodów był ogłoszony podczas 56. inauguracji roku akademickiego 2000/2001 **wykład inauguracyjny**. Wykład pt. "Bogactwa mineralne i ich pozyskiwanie szansą dalszego rozwoju czy zagrożeniem?", dzięki uprzejmości Kolegium Rektorskiego, miał zaszczyt wygłosić w obecności Premiera Rządu RP oraz jego Ministrów a także innych znakomitych gości, profesor naszego Wydziału.

W połowie listopada rozstrzygnięto **konkurs** "Górnictwo i geologia na przełomie tysiącleci" zorganizowany przez nasz Wydział dla młodzieży szkół średnich Gliwic i okolicy. Główną nagrodę, komputer multimedialny, zdobył uczeń Michał Haduch z I LO w Gliwicach przy ul. Zimnej Wody, zaś jego opiekunem była pani mgr Ewa Mączko. Jury tego konkursu przewodniczyli pani prof. Lidia Chodyncka oraz Prodziekan ds. Dydaktyki dr inż. Piotr Strzałkowski. Być może ten konkurs stanie się załącznikiem "Olimpiady" o zasięgu znacznie szerszym, podczas której młodzież uzyska wiedzę o górnictwie i geologii "bez przekłamań manipulacji" jakże często występujących w codziennej prasie.

W dniu 24 listopada mury naszej "Alma Mater" były świadkami niezwykłego wydarzenia. Po raz pierwszy w dziejach naszej Uczelni odbyła się **uroczystość odnowienia immatrykulacji**, dla studentów którzy pięćdziesiąt lat temu w roku akademickim 1950/1951 rozpoczęli studia na ówczesnym Wydziale Górniczym.

Władze Wydziału Górnictwa i Geologii nadały temu wydarzeniu najwyższą rangę bowiem uroczysta powtórna immatrykulacja odbyła się podczas nadzwyczajnego posiedzenia Rady Wydziału. W tym posiedzeniu naszej Rady wzięli także udział JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Bolesław Pochopień, Dziekani-Seniorzy prof. Włodzimierz Sikora, prof. Mirosław Chudek oraz prof. Bernard Drzęzła, Prezes Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału mgr inż. Henryk Brol jak również emerytowani nauczyciele akademicy z profesorami Kazimierzem Szałajką i Marianem Palejem na czele. Zaproszono również Przewodniczącego Wydziałowego Samorządu Studenckiego, studenta Grzegorza Kwiatka. Uroczystość rozpoczęło "Gaudeamus Igitur" w wykonaniu Akademickiego Zespołu Muzycznego (AZM) Politechniki Śląskiej. Gości powitał Dziekan Wydziału

Górnictwa i Geologii prof. Marian Dolipski. W swoim niezwykle uroczystym i zarazem ciepłym wystąpieniu, Dziekan przypomniał immatrykulowanym lata studiów oraz to czego dokonali dla Wydziału, Śląska i Ojczyzny. Podziękował im także za to, że studiując na ówczesnym Wydziale Górniczym nabyli wiedzę, którą w swojej późniejszej pracy spożytkowali dla zapewnienia dobrobytu Ojczyźnie a przede wszystkim Jej bezpieczeństwa energetycznego i stworzenia podstaw naszego narodowego przemysłu jakim było górnictwo. Te nieraz podniosłe słowa były godne trudu naszych wychowanków. Z kolei Rektor prof. Bolesław Pochopień wyraził wielką dumę z tego powodu, że Uczelnia ma tak znakomitych absolwentów. Dziękując za Ich dokonania, przybliżył uczestnikom spotkania aktualną strukturę, rolę i znaczenie Politechniki Śląskiej, jednej z największych uczelni technicznych w Polsce, liczącej ponad 28 tys. studentów. Miłym akcentem naszych uroczystości było wręczenie przez Dziekana Dolipskiego JM Rektorowi prof. Bolesławowi Pochopieniowi oraz prof. Kazimierzowi Szałajce i prof. Marianowi Palejowi "insygniów górniczych" w postaci sztygarskich kilofków. Wywołało to prawdziwą owację na stojąco.

Aktu immatrykulacji wraz z wręceniem specjalnego indeksu dokonali Rektor B. Pochopień, Dziekan-Senior W. Sikora oraz Dziekan M. Dolipski. Gdy ostatnia grupa immatrykulowanych wróciła na swoje miejsca, wysłuchaliśmy w skupieniu "*Gaude Mater Poloniae*", w wykonaniu AZM-u.

W imieniu immatrykulowanych wystąpił jeden z tych "*co sięgnęli najdalej, osiągnęli najwięcej*", b. Wojewoda mgr inż. Eugeniusz Cizak. Miło nam było słyszeć te słowa podziękowania, zaś gorące oklaski mogły dowodzić również tego, że potrafił oddać trafnie uczucia pozostałych.

Po wyjściu z auli na schodach holu Wydziału, była okazja do pamiątkowego zdjęcia. W dalszej zaś kolejności był wspólny obiad śląski, na którym nie zabrakło niczego z tradycyjnych akcentów tj. rosółu, śląskich rolad i kapusty. Nie mogło zatem zabraknąć po obiedzie także i śląskiego "kołocza". W rozluźnionej atmosferze nie brakło i oficjalnych wystąpień. Profesor Szałajko stwierdził w swoim wystąpieniu, że najwyższym uznaniem dla pracy profesora - pedagoga jest uznanie jakie okazują jego studenci. Nie sądził jednak nigdy, i to jest powodem Jego dumy, że to najwyższe uznanie w Jego karierze spotka Go ze strony studentów Wydziału Górniczego (Górnictwa i Geologii).

Jesteśmy przekonani, że uroczystość odnowienia immatrykulacji wejdzie na stałe do kalendarzyka imprez barbórkowych na Wydziale Górnictwa i Geologii i będzie co roku gromadzić naszych absolwentów, którzy podejmowali studia przed pięćdziesięcioma laty. Wypada także zaznaczyć, że każdy z "immatrykulowanych" otrzymał egzemplarz "Kroniki Wydziału Górnictwa i Geologii 1950-2000", specjalnie przygotowanej na jubileuszowe obchody.

W dniach 25 i 26 listopada odbyła się **XVII Studencka Wystawa i Giełda Mineralów**. Deszczowa pogoda nie była chyba jedynym powodem dobrej frekwencji publiczności. Wśród dominującej liczbowo galanterii i wyrobów pamiątkarskich wykonanych z kamieni ozdobnych były także ciekawe kolekcje minerałów i skamieniałości (m.in. krzemieni pasiastych z rejonu Łży, amonitów z Balina, minerałów grupy kwarcu z Brazylii czy labradorów z Madagaskaru).

W dniu 27 listopada **Wicepremier Rządu RP i Minister Gospodarki, nasz absolwent dr inż. Janusz Steinhoff był gościem Rady Wydziału Górnictwa i Geologii**. Program Rady obejmował: dyskusję na temat polskiego górnictwa w aspekcie rozwoju polskiej gospodarki oraz dyskusję na temat konieczności poprawy wizerunku polskiego górnictwa. W tym samym dniu, w zapelnionej Auli Głównej Politechniki Śląskiej, Premier Steinhoff wygłosił dla studentów naszej Uczelni, i nie tylko, wykład na temat: "Polska - kraj aspirujący do Unii Europejskiej - szanse i zagrożenia".

W środę 29 listopada odbyła się **Studencka Sesja Naukowa**, na której zaprezentowano osiągnięcia zarówno studentów jak i kół naukowych działających na naszym Wydziale. Prezentowane referaty zostały w bardzo estetycznej formie opublikowane, zaś nad sprawnym przebiegiem sesji czuwał Prodziekan P. Strzałkowski.

"Naukowa kulminacja" jubileuszowych obchodów wystąpiła 30 listopada. W tym dniu zorganizowano **5 międzynarodowych konferencji** naukowych pod wspólnym hasłem "Górnictwo zrównoważonego rozwoju". Znakomitych uczestników konferencji, w tym także naszych absolwentów będących obecnie pracownikami uczelni zagranicznych i krajowych a także licznych przedstawicieli praktyki górniczej powitał Dziekan Wydziału zaś w imieniu uczelni Prorektor prof. Jan Chojcjan. Miłym akcentem tej uroczystości była spontaniczna reakcja prof. Heinza Höltera, naszego doktora, który na wieść o trudnościach finansowych podczas przebudowy wydziałowej auli, zaoferował dla Wydziału sponsorowanie filtra denaturyzującego (własnego patentu) dla potrzeb instalacji klimatyzacyjnej. Po uroczystym otwarciu, wspólnym dla wszystkich uczestników konferencji, odbywały się intensywne obrady. Tematyka poszczególnych konferencji: I - "Rozpoznanie złóż" (przewodniczący prof. W. Gabzdyl), II - "Nowoczesne struktury w górnictwie i efektywne pozyskiwanie surowców mineralnych" (prof. B. Drzęźła), III - "Energooszczędne i niezawodne maszyny górnicze" (prof. M. Dolipski), IV - "Bezpieczeństwo a rozwój górnictwa" (prof. J. Pałarski), V - "Ochrona środowiska naturalnego" (prof. M. Chudek), które trwały do późnych go-

dzin wieczornych, wywołała niezwykle ożywioną dyskusję. W godzinach wieczornych w katedrach i instytutach Wydziału odbywały się przyjacielskie spotkania absolwentów.

Centralnym punktem jubileuszu Wydziału Górnicztwa i Geologii były uroczystości barbórkowe, które odbyły się zgodnie z naszą tradycją, (a więc w pierwszy piątek grudnia lub ostatni listopada), tym razem 1 grudnia. Rozpoczęły się one uroczystą Mszą św. w intencji studentów, absolwentów i pracowników Wydziału w kościele p.w. Św. Michała, koncelebrowaną przez JE Ks. Biskupa dr. Jana Wieczorka, a zakończoną uroczystym "*Te Deum laudamus*". Liczni goście naszego Wydziału mieli także możliwość uczestnictwa w organizowanych tego dnia i następnym, imprezach towarzyszących m.in. wycieczkach do Sztolni Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, do pałacu w Pszczynie, na Górę św. Anny. Podczas naszych uroczystości nie mogło oczywiście zabraknąć tradycyjnego koncertu orkiestry dętej KWK "Sośnica" w holu gmachu Wydziału.

Szczególnie uroczysty charakter miało poświęcenie figury św. Barbary, pozyskanej dzięki usilnym i długotrwałym staraniom Kolegium Dziekańskiego. Figura ta, znajdująca się na wewnętrznym dziedzińcu Wydziału, posadowiona jest na głazie narzutowym wydobyty w kopalni piasku podsadzkiego w pobliskiej Kotlewni. Według ekspertyzy prof. T. Kapuścińskiego, ten granitognejsowy gład został przyniesiony przez lodowiec prawdopodobnie z okolic Tampere w Finlandii.

Poświęcenia figury naszej "Barbórki", otoczonej szpalerem studentów w górniczych uniformach trzymających zapalone lampy górnicze, dokonał JE Ks. Biskup dr. Jan Wieczorek w asyście celebransów oraz JM Rektora prof. B. Pochopienia i Kolegium Dziekańskiego. Temu wyjątkowemu w dziejach Wydziału wydarzeniu (a chyba także i Uczelni) towarzyszyła wspaniała pogoda, która nie zakłóciła przebiegu uroczystości oraz wyjątkowo licznie zgromadzeni w holu znamienici

goście naszego jubileuszu.

Jubileuszową akademię barbórkową rozpoczęto Hymnem Państwowym, po którym Dziekan M. Dolipski powitał Gości, a wśród nich JM Rektora oraz Senat Politechniki Śląskiej, dr. inż. Janusza Steinhoffa - Wicepremiera i Ministra Gospodarki RP, JE Ks. Biskupa Ordynariusza dr. Jana Wieczorka, mgr. inż. Adama Graczyńskiego - Senatora RP i Dyrektora GIG-u, Posłów na Sejm RP Józefa Korpaka, Pawła Nowoka, Stefana Macnera, Wacława Martyniuka, Mirosława Sekułę, Zbyszka Zaborowskiego oraz Andrzeja Zająca, Wiceministrów - Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego mgr. inż. Wojciecha Bradeckiego oraz Głównego Geologa Kraju dr. inż. Tadeusza Bachledę-Curusia, dr. Le Xuan Binh - sekretarza ambasady wietnamskiej w Warszawie, rektorów i prorektorów zaprzyjaźnionych uczelni prof. Iwana W. Dementiewa - Rektora Uralskiej Państwowej Akademii Górniczo-Geologicznej w Jekaterinburgu, prof. Janusza Kowa-

wala i prof. Bronisława Barchańskiego - Prorektorów AGH w Krakowie, prof. Janusza Janeczka - Prorektora Uniwersytetu Śląskiego, Dziekanów Wydziałów współpracujących z naszym Wydziałem prof. Wojciecha Batko - Dziekana Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki z AGH, prof. Jakuba Siemka - Dziekana Wydziału Wiertnictwa, Nafty i Gazu z AGH, prof. Tadeusza Słomkę - Dziekana Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska, prof. Jerzego Klicha - Prodziekana Wydziału Górniczego z AGH, prof. Jarosława Dworzaczka - Dziekana Hornicko-geologicznej Fakulty oraz prof. Antonona Viteczka - Dziekana Fakulty Strojni z Wysokiej Szkoły Bańskiej - Technická Universita w Ostrawie, prof. Monikę Hardygórę - Dziekana Wydziału Górniczego Politechniki Wrocławskiej, prof. Andrzeja Jankowskiego - Dziekana Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, prof. Jerzego Małeckiego - Prodziekana Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Franka Otto - Prodziekana Wydziału Geoingenieurwesen und Bergbau Technische Fachhochschule Bochum, prof. Rolanda Günthera - Prodziekana Wydziału Maschinenbau Fachhochschule Münster, prof. Belisario Gallardo - Dziekana Facultad de Ingeniería Universidad La Serena w Chile, prof. Enrique Orche Garcia - Dziekana z Universidad de Vigo (Hiszpania) oraz prof. Macieja Mazurkiewicza - Przewodniczącego Zespołu Górnicztwa,

Geodezji i Transportu w Komitecie Badań Naukowych, prezesów

spółek węglowych i holdingu, władze samorządowe i Prezydentów Miast Gliwic, Zabrze i Rybnika, przedstawiciele wojska na czele z płk. Stanisławem Babakiem - Dowódcą I Brygady Rakietowej, przedstawiciele policji i straży pożarnej, związków zawodowych, dyrektorów kopalń, zakładów górniczych oraz fabryk maszyn górniczych, dyrektorów jednostek badawczo-rozwojowych, dyrektorów śląskich szkół średnich współpracujących z naszym Wydziałem, delegację Towarzy-

stwa Tradycji Górniczych z Inżynierskiej Szkoły Górniczej w Eisleben - Saksonia z dr Herber-tem Kempferem na czele oraz licznych przedstawicieli prasy, radia i telewizji.

W swoim przemówieniu Dziekan prof. Marian Dolipski powiedział m.in.:

Panie Premierze, Jego Magnificencjo, Jego Ekscelencjo, Szanowni Państwo! Wydział Górniczo i Geologii Politechniki Śląskiej obchodzi Jubileusz 50-lecia. Akademia Barbórkowa to kulminacja obchodów naszych uroczystości. Zaczęły się one w ubiegły piątek w tej Auli wzruszającą uroczystością powtórnej immatrykulacji studentów, którzy jako pierwsi rozpoczęli studia na naszym Wydziale... a kilka minut temu Ks. Biskup Wieczorek uroczystie poświęcił figurę Św. Barbary, która stanęła na dziedzińcu naszego Wydziału.

Szanowni Państwo, w roku 1950 z mianowania ówczesnego Ministra Szkół Wyższych i Nauki pan prof. Andrzej Bolewski z Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie został mianowany organizatorem Wydziału Górniczego w Politechnice Śląskiej. Dzięki życzliwości profesorów AGH i dzięki ogromnemu zaangażowaniu pana prof. Andrzeja Bolewskiego powstał Wydział Górniczy Politechniki Śląskiej. 10 lat temu Wydział zmienił swoją nazwę na Wydział Górniczo i Geologii, tylko dlatego, by poszerzyć paletę swoich zainteresowań naukowych i dydaktycznych oraz zwiększyć ofertę dydaktyczną naszego Wydziału.

Na Wydziale Górniczo i Geologii Politechniki Śląskiej w duchu prawdy, wolności, solidarności i odpowiedzialności prowadzone są badania naukowe i kształcone kadry inżynierskie i naukowe dla potrzeb nowoczesnego górnictwa. Pragnę podkreślić te wartości jak - prawda, wolność, solidarność i odpowiedzialność, ponieważ bez pielęgnowania tych wartości, drodzy Państwo, nie tylko nie stworzymy w Polsce nowoczesnego górnictwa ale i nie zbudujemy silnego państwa i mocnego narodu.

Wydział Górniczo i Geologii Politechniki Śląskiej to jedyny w Europie wydział wyższej uczelni, który dysponuje potencjałem naukowym i dydaktycznym we wszystkich pięciu filarach nowoczesnego górnictwa, do których zalicza się: właściwe rozpoznanie geologiczne, ekonomicznie efektywne wydobywanie kopalin, zastosowanie energooszczędnych i niezawodnych maszyn, wszelkie wymogi bezpieczeństwa oraz ochrona środowiska naturalnego. Na Wydziale Górniczo i Geologii na studiach dziennych magisterskich, wieczorowych inżynierskich i doktoranckich studiuje obecnie 2000 studentów na dwóch kierunkach studiów: Górniczo i Geologia z ośmioma specjalnościami oraz Zarządzanie i Inżynieria Produkcji z czterema specjalnościami studiowania.

W ciągu pięćdziesięciu lat nasz Wydział ukończyło prawie 16 tysięcy osób. Na tę liczbę składa się: 15 200 dyplomów ukończenia studiów z tytułem magistra inżyniera bądź inżyniera, 441 dyplomów doktora nauk technicznych i 79 dyplomów doktora habilitowanego nauk technicznych. W tej ogromnej rzeszy naszych absolwentów są tacy, którzy nie pytają co Wydział zrobił dla nich, a przychodzą i pytają co oni mogą zrobić dla Wydziału. Dzięki ich ogromnej życzliwości mogliśmy się odpowiednio przygotować do uroczystości jubileuszowych. Ale, szanowni Państwo, największa sala dydaktyczna naszego Wydziału pod numerem 313, a nam i Państwu wszystkim znana jako Aula 200, jest w potrzebie! Od dwóch lat znajduje się w remoncie i końca tego remontu nie widać. Z tym samym apelem zwróciłem się wczoraj do uczestników podczas otwarcia międzynarodowych konferencji naukowych. Na mój apel spontanicznie zareagował pan profesor Heinz Hölter z Niemiec, absolwent naszego Wydziału, ponieważ bronił tutaj swoją pracę doktorską. Zaoferował w darze urządzenia do klimatyzacji tej remontowanej Auli, za co serdecznie dziękuję.

Szanowni Państwo, dzisiaj nie jest łatwo być górnikiem. I to pomimo tego, że polska gospodarka nie może funkcjonować bez górnictwa. Wizerunek górnictwa jest negatywny. A przecież na górnictwo składa się:

- górnictwo surowców energetycznych, takich jak: ropa, gaz, węgiel,
- górnictwo surowców skalnych: kamień, piasek, żwir, kamienie szlachetne,
- górnictwo surowców przemysłowych: miedź, siarka, sól, potas i inne,
- górnictwo surowców wodnych: wody pitne i wody lecznicze.

Każdy z nas chętnie udałby się do sanatorium, każdy pragnąłby w swoim domu czy mieszkaniu mieć instalacje ciepłe z rur miedzianych, każdy chętnie jeździłby w Polsce po autostradach, i wreszcie każdy chciałby mieć ciepło i światło. Ale, drodzy Państwo, spełnienie tych pospoliczych pragnień i oczekiwań nie jest możliwe bez górnictwa.

Energię elektryczną można produkować z takich surowców naturalnych jak: węgiel, ropa i gaz. Zarówno w Polsce, jak i na świecie najtańsza jest produkcja energii elektrycznej z węgla, a w Polsce dysponujemy właśnie węglem. Węgiel jest jedynym istotnym narodowym surowcem energetycznym. Powie ktoś, że można produkować energię elektryczną za pomocą elektrowni atomowych. Szanowni Państwo, w najbogatszym państwie świata, jakim są Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, nie wybudowano od 15 lat ani jednej elektrowni atomowej. I to nie dlatego, że była katastrofa w Czarnobylu, i nie dlatego, że nie stać ich na drogą instalację do tej elektrowni, ale tylko dlatego, że człowiek dotychczas nie opanował technologii bezpiecznego składowania odpadów pojądrowych.

I drugi przykład z najbogatszego państwa świata. W ciągu ostatnich trzech lat zapotrzebowanie na energię elektryczną wzrosło tam o 15%. Istnieje zatem potrzeba budowy nowych elektrowni. I jakie elektrownie się projektuje i buduje; ekologiczne elektrownie węglowe.

Dalszy rozwój polskiej gospodarki nie będzie możliwy bez budowy autostrad. A do tego celu niezbędnym jest wydobycie w najbliższych latach około 400 mln. ton surowców skalnych, czyli około 6-krotnie więcej niż obecnie. Do tego celu niezbędne jest górnictwo i kadry inżynierskie. We wszystkich gałęziach górnictwa obecnie zatrudnionych jest około 500 tys. pracowników, z których tylko 4% ma wyższe wykształcenie. Za 5 lat w wyniku naturalnych przejść na emeryturę pracowników z wyższym wykształceniem pozostanie około 1,5%. Górnictwo czeka na kadry inżynierskie. Zachęcam absolwentów szkół średnich do podejmowania studiów na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej, na Wydziale Górniczym Akademii Górniczo-Hutniczej i na Wydziale Górniczym Politechniki Wrocławskiej. W Polsce są tylko 3 wydziały górnicze.

Szanowni Państwo, za 4 tygodnie wkroczymy w wiek XXI, w nowe tysiąclecie. Ja życzę wszystkim górnikom i geologom, życzę wszystkim studentom i nauczycielom akademickim Wydziału Górnictwa i Geologii i Wam Drodzy Państwo, uczestnikom naszej uroczystości jubileuszowej, by wejście w nowe tysiąclecie odbyło się w Bogu i Pokoju. Szczęść Boże.

Po przemówieniu Dziekana jako pierwszy z gości wystąpił Wicepremier Janusz Steinhoff, który na wstępie swojego wystąpienia odczytał adres Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej prof. Jerzego Buzka skierowany do społeczności akademickiej z okazji Jubileuszu 50-lecia Wydziału. Z kolei JM Rektor prof. Bolesław Pochopień, przedstawiając osiągnięcia i dokonania Wydziału na tle aktualnego stanu rozwoju Politechniki Śląskiej, złożył naszym profesorom i studentom oraz całej górniczej braci najlepsze życzenia. Okolicznościowy adres z okazji 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii wraz z gratulacjami od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego odczytał poseł Waław Martyniuk. W imieniu środowiska geologów wystąpił dr inż. Tadeusz Bachleda-Curuś, Główny Geolog Kraju. Wystąpił również senator Adam Graczyński, który złożył życzenia i gratulacje w imieniu swojego środowiska jak i naukowców GIG-u.

Na wniosek Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego Wojciecha Bradeckiego Fundacja "Bezpieczne Górnictwo im. Waława Cybulskiego" przyznała naszemu Wydziałowi statuetkę "Srebrny Skarbnik". Prezes Bradecki wręczył tę wykonaną ze szczerego srebra, statuetkę na ręce Dziekana Dolipskiego, zaś nasz Wydział dołączył tym samym do doborowego grona laureatów (AGH, Kopalnia Doświadczalna "Barbara" oraz prof. S.Knothe).

Przewodniczący Rady Miasta Gliwice Zdzisław Goliszewski wręczył Dziekanowi medal upamiętniający 750. rocznicę powstania miasta.

Występujący w imieniu rektora AGH, uczelni która pomagała utworzyć nasz Wydział, Prorektor Bronisław Barchański przekazał pamiątkową statuetkę św. Barbary.

W związku z jubileuszem Wydział przyznał "za utworzenie i rozwój Wydziału" Medal 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii, wybity z tej okazji, następującym osobom: JM Rektorowi prof. Bolesławowi Pochopieniowi, Wicepremierowi dr inż. Januszowi Steinhoffowi - adiunktowi naszego Wydziału; Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego mgr. inż. Wojciechowi Bradeckiemu - naszemu absolwentowi; Dziekanom-Seniorom prof. Włodzimierzowi Sikorze - Dziekanowi najkrótszej kadencji lat 1981-82; prof. Mirosławowi Chudkowi - dwukrotnemu Dziekanowi pełniącemu służbę łącznie 10 lat oraz prof. Bernardowi Drzęźli - Dziekanowi dwóch kolejnych kadencji.

JM Rektor prof. B. Pochopień, za zasługi związane z jakościowym rozwojem Wydziału Górnictwa i Geologii w ostatnim dziesięcioleciu, otrzymał Honorowy Kordzik Górniczy, który wręczył Wicepremier.

Na wniosek Kolegium Dziekańskiego, licznemu gronu naszych pracowników, Ministerstwo Gospodarki przyznało honorowe stopnie górnicze oraz odznaki "Zasłużony dla górnictwa RP" które zostały wręczone przez Wicepremiera oraz Prezesa WUG-u.

Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału Górnictwa i Geologii ufundowało nagrodę w corocznie organizowanym konkursie na "najbardziej użyteczną dla przemysłu" pracę dyplomową a także "Przechodnią Szpadę Górniczą" dla najlepszej grupy studenckiej. Nagrody te wręczyli Prorektor prof. Wojciech Zieliński oraz Prezes Stowarzyszenia mgr inż. Henryk Brol.

Część artystyczną jubileuszowej akademii rozpoczął tradycyjny "skok przez skórę", w którym grupa studentów I roku, wyłonionych w wyniku twardej konkurencji i współzawodnictwa, została przyjęta do "górniczego stanu" przez przedstawicieli "starej strzechy" w osobach prof. Walerego Szuścika i Prezesa Henryka Broła. Oprawę muzyczną widowiska, według scenariusza dr. inż. Lucjusza Andersa, przygotował Akademicki Chór Politechniki Śląskiej.

Prawdziwą furorę zrobił Akademicki Zespół Tańca Politechniki Śląskiej "Dąbrowiaczy" mimo, że występował u nas nie po raz pierwszy. Miałem okazję rozmawiać później z niektórymi gośćmi naszych uroczystości m.in. z Czech, Hiszpanii i Niemiec, a więc narodów "muzykalnych", którzy określili występ bardzo krótko i treściwie "znakomity". I to nie tylko ze względu na repertuar (tym razem głównie "narodowy" m.in. polonezy, mazury etc.) lecz także z powodu wspaniałych, wielobarwnych strojów. Moi rozmówcy wyrażali ubolewanie z powodu tego, że młodzież akademicka ich krajów nie garnie się tak chętnie do pracy artystycznej jak młodzież polska. Po tych, a także innych rozmowach, jestem przekonany, że i w tej dziedzinie nie mamy powodów do kompleksów przy oczekującym nas wejściu do Unii Europejskiej.

Po zakończeniu oficjalnych uroczystości odbyła się w sali Rady Wydziału tradycyjna "lampka wina", podczas której była okazja do składania dalszych okolicznościowych adresów. Takie nagromadzenie znamienitych gości, na stosunkowo nieznacznej powierzchni sali RW, nie miało u nas jeszcze miejsca odkąd sięgam pamięcią, a pracuję na Wydziale już ponad 25 lat. No cóż, jest to także specyfika pracy górniczej, gdzie zgromadzone na małym obszarze, znakomite, wysokowydajne i wielkiej mocy maszyny muszą bezpiecznie pracować. Jestem przekonany, sądząc na podstawie panującej sympatycznej i pełnej życzliwości atmosfery, że wszystko "działało" również niezawodnie a za ewentualne niedogodności prosimy o wyrozumiałość.

Nieodłącznym punktem każdych uroczystości barbórkowych są, jak wiadomo także **spotkania "piwne"**. Nie inaczej było i tym razem. Z tym jednakże, że wskutek działania lobby naszych wydziałowych "białogłów" (nie mylić z mitycznym i bliżej nie sprecyzowanym lobby górniczym, przywoływanym w chwilach gdy chce się "dodać górnictwu" np. w prasie), zamiast "gwareckiej karczmy" i "babskiego combra" była wspólna "biesiada piwna". Tą wspólną zabawę zaszczycili swoją obecnością znamienici goście. Pamięć smaku wspaniałej golonki, specjalnie upieczonych chleba oraz smalcu (nazywanego w niektórych kręgach "tłustym") a także "tyskiego piwa" (z przybliżeniem oka oczywiście) i wspaniałą muzyką oraz wspólnie śpiewane "pieśni biesiadne", powinny nam towarzyszyć cały kolejny rok, a nawet przejść w następne stulecie i milenium.

Mimo tych licznych i nieraz wyczerpujących atrakcji, wielu gości uczestniczyło 2 grudnia w godzinach porannych, na uroczystym otwarciu **wystawy paleontologicznej** "Roślinność węglotwórcza karbonu". Oficjalnego otwarcia wystawy, autorstwa niżej podpisanego, dokonali Prodziekan prof. Jan Drenda oraz Dyrektor Instytutu Geologii Stosowanej prof. Wiesław Gabzdyl. Ta jedyna tego typu wystawa paleobotaniczna w Polsce została zorganizowana we współpracy z naukowcami Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Z kronikarskiego obowiązku należy także wspomnieć, że 8 grudnia Dziekan prof. Marian Dolipski oraz Przewodniczący Kapituły Medalu 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej (piszący te słowa) złożyli w Krakowie wizytę prof. Andrzejowi Bolewskiemu, organizatorowi naszego Wydziału, dr hc. Politechniki Śląskiej i AGH. Podczas niezwykle serdecznego przyjęcia u naszego 94-letniego organizatora Wydziału, wręczono profesorowi Andrzejowi Bolewskiemu Medal 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii. Taki medal wręczono również, podczas uroczystości barbórkowych na AGH, Rektorowi Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie prof. Ryszardowi Tadeusiewiczowi.

Znaczący wkład w organizowaniu imprez jubileuszowych mieli także nasi studenci, którym przypadł w udziale zaszczyt zorganizowania końcowej imprezy "Studenckiej karczmy piwnej". Zorganizowana przez Wydziałowy Samorząd Studencki impreza, pod przewodnictwem utalentowanego Grzegorza Kwiatka, dowiodła, że nasi studenci potrafią się także wspaniale, z wysoką kulturą i niezwykle dowcipnie bawić.

Jestem przekonany, że nie pominąłem żadnego z ważniejszych wydarzeń, niezwykle bogatego kalendarzyka obchodów jubileuszu 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii, o czym donosi "równolatek" Wydziału, Przewodniczący Jubileuszowego Komitetu Organizacyjnego Obchodów 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii.

Krystian Probierz

Z ŻYCIA CKI

● W czasie posiedzenia Rady Centrum w dniu 5 grudnia 2000 r., któremu przewodniczył prof. Wojciech ZIELIŃSKI wysłuchano sprawozdania kierownictwa CKI za okres maj-listopad 2000 r., przedyskutowano główne kierunki działania Centrum w roku 2001, rozpatrzono wnioski w sprawie uruchomienia w CKI działalności począwszy od roku akademickiego 2001/2002 Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki oraz studiów wieczorowych w ramach działalności Wydziału Elektrycznego. W powyższych sprawach podjęto stosowne uchwały. Ponadto omówiono zadania związane z realizacją laboratorium nowoczesnych technologii przemysłowych na terenie Zespołu Szkół Wyższych przy ul. Rudzkiej w Rybniku.

● W dniu 7 grudnia 2000 r. gościli w Centrum - wiceprezydent miasta Dąbrowy Górniczej mgr Tomasz SOŁTYSIK, przedstawiciele Wydziału RM - dr Leszek BLACHA i inż. Maciej OTRĘBSKI. Przedmiotem zainteresowań był oddany ostatnio do użytku obiekt dydaktyczny przy ul. Rudzkiej 13. Dąbrowa Górnicza przystępuje do adaptacji i modernizacji obiektów, które będą przeznaczone do celów dydaktycznych Politechniki Śląskiej.

● Z udziałem Dziekana Wydziału Górnictwa i Geologii prof. Mariana DOLIPSKIEGO, dyrektora Centrum Kształcenia Inżynierów Szczepana WYRY, kierowników studiów prof. Henryka PRZYBYŁY, dr. Henryka BADURY odbyła się w CKI - w dniu 09.12.2000 r. - uroczystość immatrykulacji oraz uroczystość wręczenia dyplomów ukończenia studiów inżynierskich i magisterskich wydziału studentom, którzy odbyli studia w CKI.

● Najlepsi studenci Wydziału Budownictwa odbywający studia w CKI otrzymali nagrody ufundowane przez Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się na Wydziale Budownictwa w Gliwicach w dniu 13.12.2000 r.

● Tradycyjna wieczornica wigilijna odbyła się w Centrum w dniu 15.12.2000 r. Jak co roku spotkanie opłatkowe miało świąteczną, ciepłą oprawę. W auli CKI licznie zgromadzili się pracownicy i studenci Centrum. Wśród dostojnych gości, którzy przybyli na to podniosłe spotkanie serdecznie powitani zostali m.in. JM Rektor - Bolesław POCHOPIEŃ, Wojewoda Śląski Wilibald WINKLER, Prorektor ds. Dydaktyki - Wojciech ZIELIŃSKI, Dziekani - Stanisław

MAJEWSKI, Ryszard WILK, prezydent miasta Rybnika Adam FUDALI, wiceprezydent Piotr SZCZYRBOWSKI, starosta rybnicki Damian MROWIEC, przedstawiciele samorządów ościennych miast, duszpasterz akademicki ks. Stefan CZERMIŃSKI, członkowie Rady Centrum. Szczególny nastrój spotkania opłatkowego wprowadził zespół muzyczno-chóralny 6x6. Uczestnicy wieczornicy odśpiewali wspólnie nasze piękne kolędy.

KONFERENCJE

■ VI Konferencja Naukowa Czujniki Optoelektroniczne i Elektroniczne COE 2000

W grudniu 2000 r. do redakcji wpłynęło sprawozdanie z konferencji, która zorganizowana została na Wydziale Automatyki, Elektroniki i Informatyki w dniach 13-16 czerwca tego roku. Sprawozdanie publikujemy niżej.

W konferencji COE 2000 wzięli udział specjaliści z zakresu wykorzystania nowoczesnych technologii półprzewodnikowych, cienkowarstwowych i grubowarstwowych; głównie z wyższych uczelni, Instytutu Technologii Elektronowej, Instytutu Półprzewodnikowych Materiałów Elektronicznych, Instytutu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej, Wojskowej Akademii Technicznej, Głównego Urzędu Miar, Głównego Instytutu Górnictwa, Centrum Naukowo-Produkcyjnego EMAG i innych instytucji zainteresowanych tematyką konferencji. **Organizatorami COE 2000** były:

- Politechnika Śląska: Instytut Automatyki, Instytut Elektroniki, Instytut Fizyki, Instytut Metrologii, i Automatyki Elektrotechnicznej,
- Centrum Elektryfikacji i Automatyzacji Górnictwa EMAG,
- Polskie Towarzystwo Techniki Sensorowej,
- Komisja Metrologii Oddziału PAN w Katowicach,
- Sekcja Czujników i Przetworników Komitetu Metrologii i Aparatury Naukowej PAN,
- Komisja Podstawowych Problemów Metrologii Komitetu Metrologii i Aparatury Naukowej PAN,
- Polska Sekcja SPIE.

Konferencji patronował **Komitet Honorowy** w składzie:

- prof. dr hab. inż. Zygmunt FRANKIEWICZ
- Prezydent Miasta Gliwice,
- prof. zw. dr inż. Maciej NAŁĘCZ
- czł. rzec. PAN, czł. hon. PTTS,
- prof. dr hab. inż. Bolesław POCHOPIEŃ
- Rektor Politechniki Śląskiej.

Kierownictwo **Komitetu Naukowego** stanowili: **Przewodniczący Konferencji** - prof. dr hab. inż. Jerzy FRĄCZEK; **Wiceprzewodniczący** - prof. dr hab. inż. Włodzimierz KALITA oraz prof. dr hab. inż. Antoni NOWAKOWSKI; **Członkowie** - prof. dr hab. inż. Jerzy BARZYKOWSKI, prof. dr hab. inż. Jan BIERNAT, prof. dr hab. inż. Zbigniew BRZÓZKA, prof. dr hab. inż. Jan CHOJCAN, prof. dr hab. inż. Anna CYSEWSKA-SOBUSIAK, prof. dr hab. inż. Mieczysław DOBRZAŃSKI, prof. dr hab. inż. Ryszard GESSING, prof. dr hab. inż. Ryszard JACHOWICZ, prof. dr hab. inż. Roman JANICZEK, prof. dr hab. inż. Zdzisław JANKIEWICZ, dr hab. inż. Leszek JAROSZEWICZ, prof. dr hab. inż. Andrzej JELEŃSKI, prof. dr hab. Sławomir KOŃCZAK, prof. dr hab. inż. Bogdan KOSMOWSKI, doc. dr hab. inż. Paweł KRZYSTOLIK, prof. dr hab. inż. Małgorzata KUJAWIŃSKA, prof. dr hab. inż. Benedykt LICZNERSKI, prof. dr hab. inż. Adam LIPOWCZAN, prof. dr hab. inż. Janusz MROCZKA, prof. dr hab. inż. Bohdan MROZIEWICZ, prof. dr hab. inż. Aleksander OPILSKI, prof. dr hab. inż. Tadeusz PAŁKO, prof. dr hab. inż. Janusz PIOTROWSKI, dr hab. inż. Tadeusz PISARKIEWICZ, prof. dr hab. inż. Maksymilian PLUTA, prof. dr hab. inż. Tadeusz PUSTELNY, prof. dr hab. inż. Tadeusz SKUBIS, prof. dr hab. inż. Brunon SZADKOWSKI, prof. dr hab. inż. Jacek SZUBER, prof. dr hab. inż. Mieczysław SZUSTAKOWSKI, dr hab. inż. Ewaryst TKACZ, prof. dr hab. inż. Władysław TORBICZ, doc. dr hab. inż. Stanisław WASILEWSKI, prof. dr hab. inż. d.h.c. Henryk WIERZBA, prof. dr hab. inż. Wiesław WOLIŃSKI, prof. dr hab. inż. Jan ZAKRZEWSKI, prof. dr hab. inż. Romuald ZIELONKO.

Komitet Organizacyjny pracował w składzie: **Przewodniczący** - prof. dr hab. inż. Tadeusz SKUBIS; **Wiceprzewodniczący** - prof. dr hab. inż. Tadeusz PUSTELNY; dr inż. Jerzy MRÓZ - **Centrum EMAG**, dr inż. Krzysztof WACZYŃSKI, dr inż. Stanisław WALUŚ, Maria DRELICHOWSKA, Barbara KOCHOWSKA; **Sekretarz** - mgr inż. Andrzej KOZYRA; **Redaktorzy techniczni** - Maria DRELICHOWSKA, mgr inż. Dariusz BUCHCZIK, mgr inż. Witold ILEWICZ, mgr inż. Roman WYŻGOLIK.

Dotychczasowe konferencje COE były organizowane przez następujące instytucje i przewodniczących w następujących miejscach:

COE'92 - Wojskowa Akademia Techniczna, przew. konf.: prof. Z. Jankiewicz (Zegrze k/Warszawy).

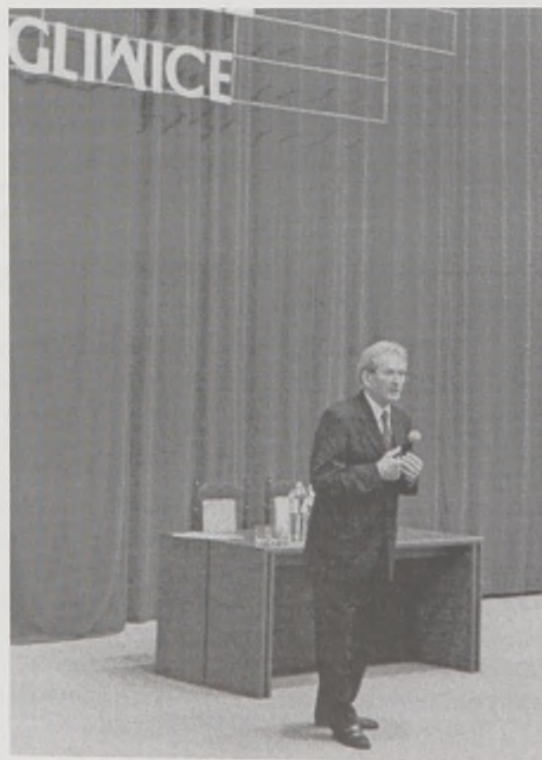
COE'94 - Politechnika Warszawska, przew. konf.: prof. R. Jachowicz (Zegrze k/Warszawy).

COE'96 - Wojskowa Akademia Techniczna, przew. konf.: prof. Z. Jankiewicz (Szczyrk)

COE'98 - Politechnika Gdańska, przew. konf.: prof. A. Nowakowski (Jurata).

Podobnie jak poprzednie konferencje, Konferencja COE 2000 spotkała się z bardzo pozytywnym odzewem. Chęć uczestniczenia wyraziły 234 osoby. Ostatecznie potwierdziło swój udział 180 osób. Łącznie z zaproszonymi gośćmi wzięło udział ponad 200 osób. Wyraźnie wzrosła liczba uczestników pragnących zaprezentować swoje prace z dziedziny czujników jak i z dziedzin z nią związanych. Komitet Naukowy przekazał do recenzowania wszystkie nadesłane prace. Ostatecznie zakwalifikowano do druku 82 prace w kategorii *prezentacji sesyjnych* oraz 81 prac w kategorii *prezentacji posterowych*.

Materiały konferencyjne zostały opublikowane jako "Prace Komisji Metrologii Oddziału PAN w Katowicach; Seria: Konferencje Nr 2". Tom 1 materiałów konferencyjnych zawiera prace zakwalifikowane do prezentacji sesyjnych, natomiast tom 2 - prace zakwalifikowane do prezentacji posterowych (ISBN 83-913552-1-7). Materiały uzupełniające są opublikowane w czasopiśmie ELEKTRONIZACJA Nr 6/2000 oraz PAK Nr 6/2000.

Otwarcie COE 2000

- przewodniczący konferencji prof. Jerzy Frączek
Pierwszy dzień COE 2000 stanowiła Szkoła Czujników. Materiały Szkoły zostały opubliko-

wane (ISBN 83-913552-0-9). Główne tematy wykładów były następujące:

- 1) A. Opilski, M. Błahut, K. Gut, P. Karasiński, T. Pustelny, Z. Opilski, R. Rogoziński: *Wybrane zjawiska fizyczne wykorzystywane w czujnikach światłowodowych*;
- 2) Jan Dziuban: *Mikrochromatografia i jej wykorzystanie*;
- 3) Jan Zakrzewski: *Pomiary dynamiczne*;
- 4) Marian Kampik: *Etalonowe przetworniki napięcia przemiennego*;
- 5) Jerzy Frączek: *Aspekty przeciwybuchowe w zastosowaniach czujników w świetle dyrektywy ATEX 100*.

Sesja Otwarcia Konferencji COE 2000 miała miejsce w Auli Głównej Politechniki Śląskiej. Wzięli w niej udział: Komitet Honorowy, zaproszeni goście, uczestnicy COE 2000 wraz z Komitetem Naukowym oraz Komitet Organizacyjny. W części naukowej zostały wygłoszone referaty:

- 1) Norbert Simm (reprezentujący dział Advanced Electric/Electronics w technicznym Centrum Rozwoju Opla, mieszczącym się w siedzibie Opla w Rüsselsheim): *"Współczesne i przyszłościowe czujniki samochodowe"*.
- 2) Ewaryst Tkacz i Zbigniew Religa (w imieniu Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii, Instytutu Protez Serca w Zabrze): *"Inteligentne czujniki pomiarowe w systemach wspomagania układu krążenia"*.
- 3) Paweł Krzystolik, w imieniu Głównego Instytutu Górnictwa opracował referat o tytule: *"Czujniki na potrzeby górnictwa"*,

Każdy z wymienionych autorów dał okazję do poznania swojej instytucji od strony powiązań z tematyką czujnikową. I tak, pewna grupa uczestników COE 2000 miała okazję odwiedzić Fundację Rozwoju Kardiochirurgii. Liczniejsze grono miało okazję zwiedzić Zakłady Opla. I wreszcie, wszyscy uczestnicy COE 2000 mieli okazję uczestniczyć w pokazowej eksplozji pyłu wę-

glowego w sztolni doświadczalnej, Kopalni Doświadczalnej "Barbara" (p. zdjęcia na okładce).

Na konferencji w roku 2000 przewidziano szczególne zaakcentowanie zagadnień czujników dla przemysłu motoryzacyjnego, biomedycyny oraz dla górnictwa. Tematyka COE 2000 została rozłożona w następujących sesjach:

S1 - Czujniki chemiczne; S2 - Czujniki światłowodowe; S3 - Nowe zjawiska, materiały i technologie; S4 - Czujniki biologiczne; S5 - Czujniki optoelektroniczne; S6 - Czujniki akustyczne i mechaniczne; S7 - Nowe metody i techniki pomiarowe; S8 - Czujniki w przemyśle wydobywczym; S9 - Czujniki w biologii i ochronie środowiska; S10 - Czujniki w motoryzacji i mikrosystemy. Taka sama tematyka była prezentowana w posterach. Dodatkowo uwzględniono tu tematy: P11 - Modelowanie i symulacja czujników i ich układów pomiarowych; P12 - Matryce czujników.

Uczestnicy COE 2000 zostali zaproszeni przez Prezydenta Miasta Gliwice na spotkanie w Ra-

Przyjęcie w Ratuszu

tuszu. W dostarczonych uczestnikom konferencji materiałach starano się uwidocznić wkomponowanie działalności PTTS oraz organizacji konferencji COE w nurt Euroensors. Starano się, aby aktywność uczestników oraz wsparcie od zainteresowanych instytucji wyraziło się pozytywnym wynikiem COE 2000. Organizatorzy pragnęli zaprezentować nie tylko postęp w tematyce konferencji, co było możliwe za sprawą aktywnego uczestnictwa tych, którzy ten postęp czynią, ale także pragnęli umożliwić uczestnikom poznanie ośrodka, w którym COE 2000 się odbywała. Aktywność uczestników została wyrażona liczbą nadesłanych prac do prezentacji oraz ich wyso-

Otwarcie COE 2000 - widok Auli Głównej

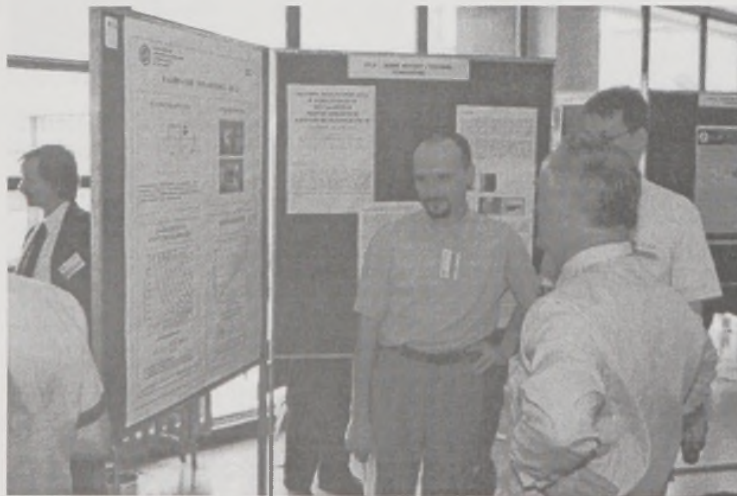
W sali Senatu podczas przerwy w obradach kim poziomem, co zostało potwierdzone treściami zdecydowanej większości recenzji. Za ocenę prac organizatorzy przekazują słowa uznania oraz podziękowania recenzentom, których wkład pracy przyczynił się do osiągnięcia satysfakcjonującego poziomu publikowanych materiałów.

Dla naświetlenia znaczenia konferencji warto odnotować najważniejsze fakty związane z jej genezą, jak również informacje o osobach, które są z nią związane jako współinicjatorzy, współorganizatorzy oraz współpropagatorzy jej idei. Ważnym momentem było "odkrycie", że rynek sensorów w Japonii i Stanach Zjednoczonych to taki sam rynek jak samochodowy czy komputerowy. O tym przekonała się grupa pracowników naukowych z Polski, którzy zostali zaproszeni na konferencję **EUROSENSORS'90** w Karlsruhe. Konferencje EUROSENSORS są organizowane corocznie od 1987 r. Głównym

wych, cienkowarstwowych i półprzewodnikowych w konstrukcjach sensorycznych w Stanach Zjednoczonych i Japonii, stało się wyzwaniem do podejmowania podobnych wysiłków w Europie, lecz (jak w niektórych kręgach naukowych się ocenia; niestety!) ze znacznym opóźnieniem.

Dotychczasowe konferencje EUROSENSORS odbyły się w: Cambridge (1987), Twente (1988), Montreux (1989), Karlsruhe (1990), Rzymie (1991), San Sebastian (1992), Budapeszcie (1993), Tuluzie (1994), Sztokholmie (1995), Leuven (1996), Warszawie (1997) i Southampton (1998), Hadze (1999). Do tradycji konferencji należy zapraszanie wybitnych naukowców do wygłoszenia referatów plenarnych. Postacią pierwszoplanową podczas EUROSENSORS XI w Warszawie był laureat Nagrody Nobla z 1992 r. prof. **Georges Charpak** z CERN ze Szwajcarii oraz ESPCI z Francji. Główne tematy konferencji EUROSENSORS oraz COE są takie same ale inny jest krąg uczestników.

Jak doszło do tego, że Komitet Sterujący (*the Eurosensors Steering Committee*), pod przewodnictwem znaczącej postaci (nie tylko w Europie) jaką był prof. **Wolfgang Göpel** z *Institute für Physikalische und Theoretische Chemie der Universität Tübingen* z Niemiec, uznał, iż Polsce (konkretnym instytucjom i osobom) można powierzyć organizację takiej konferencji, z racji merytorycznych i organizacyjnych, oraz miejsca odbywania konferencji?

Sesja posterowa COE 2000

powodem utworzenia takiego forum w Europie, pod auspicjami Wspólnoty Europejskiej, która była i jest sponsorem wielu programów naukowych, była potrzeba przyspieszenia rozwoju techniki sensorycznej w Europie i dokonywania porównania tego rozwoju na tle niezwykle zaawansowanych osiągnięć amerykańskich i japońskich z tego zakresu. Duże wyprzedzenie w wykorzystaniu technologii grubowarstwowych

Znaczący wpływ na podjęcie spontanicznych działań przez grupę osób z różnych polskich ośrodków akademickich i naukowo-badawczych na rzecz programowego i instytucjonalnego przyłączenia się do współuczestniczenia w śledzeniu postępu techniki sensorycznej oraz rozwoju tej dyscypliny, stała się konferencja EUROSENSORS IV w Karlsruhe, które jest uznane za centrum rozwoju sensorów w Niemczech. Zwiększona liczba uczestników z Europy Wschodniej

była możliwa dzięki grantom przyznanych przez organizatorów konferencji osobom zaproszonym. Szczególnie ważnym wydarzeniem podczas konferencji było nieformalne spotkanie, przewidziane w programie, poświęcone ogólnym problemom współpracy w dziedzinie sensorów pomiędzy Wschodem i Zachodem. Konferencja dała okazję do poznania serii wydawniczych różnych wydawców, poświęconych pro-

blematyce sensorycznej. Najbardziej okazała seria to, zapowiadany wówczas przez wydawnictwo VCH z Niemiec, 8-tomowy podręcznik *Sensors - A Comprehensive Survey*. Poszczególne tomy zostały wydane w okresie od roku 1989 do roku 1996. Każdy tom, zawierający 400 do 500 stron, został opracowany przez 10 do 20 autorów z ośrodków naukowych europejskich, amerykańskich i japońskich. Jednym z głównych redaktorów był prof. **W. Göpel**. Ta seria już jest aktualizowana od 1996 r. i przewiduje się jej ukończenie w ciągu najbliższych lat. Wydawca **Wiley - VCH** prezentował pierwszy tom z tej serii na konferencji w Warszawie. Od 1990 roku liczba uczestników z Polski w konferencjach EUROSENSORS wzrastała. Szczególnie aktywny udział prof. **Ryszarda Jachowicza** (*Instytut Podstaw Elektroniki Politechniki Warszawskiej*) i **dr. Jana Dziubana** (*Instytut Technologii Elektronowej Politechniki Wrocławskiej*; w Zarządzie Polskiego Towarzystwa Techniki Sensorowej - PTTS - odpowiedzialny za współpracę z zagranicą) sprawił, że zostali członkami **Komitetu Sterującego**. To ich trzyletnie starania w imieniu PTTS doprowadziły do powierzenia Politechnice Warszawskiej organizację konferencji EUROSENSORS XI pod przewodnictwem prof. **R. Jachowicza** oraz dr. hab. **Zbigniewa Brzózki** jako przewodniczącego **Komitetu Organizacyjnego**. Po konferencji EUROSENSORS IV miały miejsce w Polsce następujące działania:

- Z inicjatywy profesorów: **R. Jachowicza** i **Władysława Torbicza** (*Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN w Warszawie*) w końcu 1991 roku powstał raport o możliwościach rozwoju czujników w Polsce.
- W lutym 1992 r. opracowano raport o stanie, prognozach rozwoju i zakresie zastosowania czujników pomiarowych w Polsce pt. *Czujniki pomiarowe motorem rozwoju techniki i technologii XX wieku*. Raport autoryzowało 27 specjalistów. Raport został przedstawiony w Komitecie Badań Naukowych. Jego pozytywne przyjęcie otworzyło drogę dla pierwszych grantów o tematyce czujnikowej.
- Z inicjatywy profesorów Wojskowej Akademii Technicznej **Mieczysława Szustakowskiego** i **Zdzisława Jankiewicza** oraz prof. **R. Jachowicza** postanowiono stworzyć krajowe forum spotkań grona specjalistów z zakresu techniki czujnikowej. Z tej inicjatywy, od 1992 r., rozpoczęto organizację krajowych konferencji naukowych "*Czujniki Optoelektroniczne i Elektroniczne*". Pierwszą z nich była konferencja COE'92.

- Podczas konferencji COE'92 w Zegrzu k/Warszawy, w dniu 27 maja 1992 r., na walnym Zebraniu Delegatów, utworzono **Polskie Towarzystwo Techniki Sensorowej** (PTTS). Pierwszym prezesem został wybrany prof. **Edward Stolarski** (*Instytut Technologii Elektronowej w Warszawie*). Towarzystwo zostało zarejestrowane 5 listopada 1992 r. w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie.
- W 1993 r. został opracowany raport pt. "*Strategia rozwoju czujników pomiarowych w Polsce*" (w ramach grantu Komitetu Badań Naukowych Nr 0985/S5/04). Jego autorem był prof. **R. Jachowicz**. Jednym z inicjatorów podjęcia tej pracy było PTTS. Raport został przyjęty przez KBN i dodatkowo przekazany do pięciu ministerstw: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa, MON, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Ochrony Środowiska.
- Począwszy od zeszytu 2/93 miesięcznika **ELEKTRONIZACJA** ukazuje się Biuletyn PTTS, w postaci 4-stronicowej wkładki pt. *Technika sensorowa*.
- W końcu 1995 r. PTTS wydał pierwszą zwartą publikację pt. *Czujniki chemiczne i bioczujniki. Słowniczek znaczeniowy* - autorstwa prof. **W. Torbicza** (*obecny prezes Zarządu PTTS*) i dr. hab. **Z. Brzózki** (*Zakład Chemii Analitycznej Politechniki Warszawskiej*). W 1997 r. ukazała się kolejna zwrta publikacja pt. *Czujniki elektroniczne*, autorstwa prof. **E. Stolarskiego** (zmarł w marcu 1999 r.). Ostatnia z tego cyklu publikacja PTTS to publikacja z 1999 r. pt. *Czujniki optoelektroniczne. Słowniczek znaczeniowy angielsko-polski z objaśnieniami*. Autorami są; mgr **R. Grodecki** i prof. **E. Stolarski**.
- Prof. **Jacek Szuber** (*Instytut Fizyki Politechniki Śląskiej*) zorganizował *International Seminar on Semiconductor Gas Sensors - SGS'98*, w którym znaczącą rolę jako uczestnik odegrał prof. **W. Göpel**.
- Pierwszym członkiem honorowym PTTS, nominowanym w 1998 r., został prof. **Maciej Nałęcz**, członek rzeczywisty PAN.
- Podczas konferencji COE'98 Zarząd PTTS powierzył prof. **J. Frączkowi** (*przewodniczący Komisji Metrologii Oddziału PAN w Katowicach*) przewodnictwo konferencji COE 2000.

Następna Konferencja: COE 2002 odbędzie się w Rzeszowie. Przewodnictwo COE 2002 zostało powierzone prof. Włodzimierzowi KALICIE z Politechniki Rzeszowskiej.

Prof. dr hab. inż. Jerzy Frączek
PRZEWODNICZĄCY KONFERENCJI COE 2000

■ Ogólnopolska konferencja rzeczników patentowych

W dniach 4-6 grudnia 2000 r. w Warszawie w sali konferencyjnej POLSERVICE Sp. z o.o. odbyła się konferencja naukowa nt. "**Naruszeń praw na dobrach niematerialnych**". Zorganizowana została przez Polską Izbę Rzeczników Patentowych przy współpracy Europejskiego Urzędu Patentowego, Urzędu Patentowego RP, spółek PIRPAT, POLSERVICE, PATPOL, Stowarzyszenie PROMARKA oraz Zrzeszenie Prawników Polskich. Honorowy patronat nad konferencją objęli: Wiceminister Gospodarki - prof. dr hab. Wojciech KATNER, Prezes UP RP - prof. dr hab. Wiesław KOTARBA oraz przewodniczący Komisji Małych i Średnich Przedsiębiorstw Sejmu RP - poseł Jacek PIECHOTA.

W konferencji brali udział rzecznicy patentowi, sędziowie, prokuratorzy oraz przedstawiciele policji. Wśród zaproszonych gości był przedstawiciel ambasady brytyjskiej John MEIKLE. W czasie trwania trzydniowej konferencji przedstawiono następującą problematykę:

- "Nowe prawo własności przemysłowej" - prof. dr hab. Wiesław KOTARBA, Urząd Patentowy RP oraz dr Alicja ADAMCZAK, Polska Izba Rzeczników Patentowych,
- "Prawnokarne aspekty ochrony znaków towarowych i zwalczania nieuczciwej konkurencji" - prof. dr hab. Marek MOZGAWA, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie,
- "Wykładnia zakresu ochrony wynalazków i wzorów użytkowych - wykorzystanie doświadczeń systemu europejskiego przy stosowaniu ustawy Prawo własności przemysłowej" - dr Krystyna SZCZEPANOWSKA-KOZŁOWSKA, Uniwersytet Warszawski,
- "Ograniczenia praw wyłącznych" - prof. dr hab. Michał du VALI, Uniwersytet Jagielloński,
- "Konkurencja roszczeń w dziedzinie własności przemysłowej" - prof. dr hab. Ewa NOWIŃSKA, Uniwersytet Jagielloński,
- "Zakres ochrony znaku" - prof. dr hab. Urszula PROMIŃSKA, Uniwersytet Łódzki,
- "Ochrona renomowanych znaków towarowych w prawie polskim i europejskim"

- dr Joanna PIOTROWSKA, NESTLE Polska SA,

- "Wspólne znaki towarowe" - dr Marcin TRZEBIATOWSKI, Katolicki Uniwersytet Lubelski,
- "Przegląd orzecznictwa krajowego w sprawach własności przemysłowej - wybrane orzeczenia" - Tadeusz SZYMANEK, sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku,
- "Udział Policji w ochronie własności intelektualnej" - Jan HAJDUKIEWICZ, Krzysztof JAKUBSKI, Komenda Główna Policji w Warszawie,
- "Ochrona własności intelektualnej w polskich procedurach celnych" - Iwona MOŃKO, Główny Urząd Ceł,
- "Prawnokarna odpowiedzialność w prawie własności przemysłowej" - prof. dr hab. Zbigniew CWIĄKALSKI, Uniwersytet Jagielloński,
- "Roszczenia cywilnoprawne z tytułu naruszenia praw własności przemysłowej" - prof. dr hab. Aurelia NOWICKA, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- "Zagadnienia proceduralne w zakresie naruszeń, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia i egzekucji w sprawach o naruszenie praw własności przemysłowej" - Robert TOMCZYK, sędzia Sądu Rejonowego w Krakowie.

W konferencji uczestniczyła przedstawiciela Uczelni Hanka ŁĄCKA-SZCZUDŁO z Działu Badań Naukowych i Transferu Technologii.

Hanka Łącka-Szczudło

■ Postępowanie przed Urzędem Patentowym RP

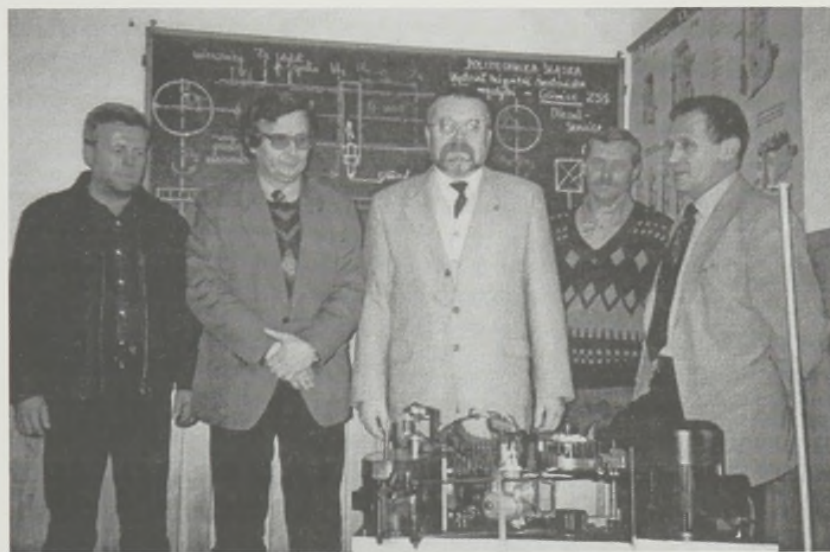
Rada Rzeczników Patentowych Szkół Wyższych w porozumieniu i przy pomocy MEN zorganizowała w dniu 30 listopada 2000 r. seminarium na temat "Postępowanie przed Urzędem Patentowym RP w trybie administracyjnym w świetle unormowań nowej ustawy". Uczestników seminarium zapoznano z nową procedurą odwołań od decyzji Urzędu Patentowego oraz z wprowadzaną możliwością sądowej kontroli decyzji i postanowień Urzędu Patentowego RP a także z różnymi aspektami dochodzenia roszczeń w postępowaniu cywilnym.

Urszula Ziółkowska

NOWY DWUTŁOKOWY SILNIK SPALINOWY

Pod koniec listopada 2000 r. na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach uruchomiono prototyp nowego tłokowego silnika spalinowego zbudowanego na podstawie propozycji zgłoszonej przez Piotra Mężyka jako silnik M4+2. Opracowania koncepcji technicznej i wykonania modelu dokonała grupa (zdjęcie), w skład której weszli pracownicy byłego Zespołu Silników Spalinowych ITC - obecnie Zakładu Techniki Spalania i Silników Spalinowych Instytutu Techniki Ciepłej (prof. dr hab. inż. Stefan Postrzednik - opiekun naukowy, dr inż. Adam Ciesiołkiewicz - opracowanie konstrukcji technicznej silnika oraz szef wykonawców, techn. Adam Kulczyński - wykonawca), firma Diesel Service (Marian Ballon - wykonawca) oraz autor wynalazku. Fakt uruchomienia prototypu nowego silnika stał się wydarzeniem medialnym. Dotychczas informacje na ten temat ukazały się

Zespół badawczo-wykonawczy dwutłokowego silnika spalinowego - od prawej: Piotr Mężyk, Adam Kulczyński, prof. dr hab. inż. Stefan Postrzednik, dr inż. Adam Ciesiołkiewicz, Marian Ballon; na tablicy - schemat działania, a z przodu - prototyp silnika

w prasie (Dziennik Zachodni, Nowiny Gliwickie), radiu (Radio Katowice, Radio Plus) i telewizji regionalnej (III program TVP).

Koncepcja nowego silnika oparta jest na skojarzeniu i wykorzystaniu zalet silników: dwu- i czterosurowego. Silnik dwusurowy charakteryzuje się prostą konstrukcją, łatwym systemem wymiany ładunku i więk-

szym wskaźnikiem mocy z jednostki objętości, posiada jednak gorsze parametry ekologiczne; natomiast minusem silnika czterosurowego jest system zaworów. Cylindry obydwu modułów silnika (dwusuw, czterosuw) połączone zostały wzdłuż jednej osi wspólną głowicą - pierścieniem, a tłoki poruszają się z różnymi prędkościami przy odpowiednim przesunięciu fazowym. Część czterosurowa silnika pracuje z dwukrotnie większą prędkością obrotową wału korbowego w stosunku do części dwusurowej, a działanie całego silnika jest zsynchronizowane przez przekładnię łączącą obydwie wały korbowe. Przestrzeń roboczą cylindra wyznaczają denka dwóch tłoków i wewnętrzne powierzchnie cylindrów - stąd nazwa nowego modelu jako silnik dwutłokowy.

Zasada pracy prototypowego silnika podobna jest do działania silnika dwusurowego; część czterosurowa jest układem wspomagającym wymianę ładunku (napędzanie świeżą mieszanką paliwowo-powietrzną, wylot spalin) oraz przenosi część mocy użytecznej. Istotną cechą nowego silnika jest wyeliminowanie typowego, zaworowego układu rozrządu; w pewnym sensie rolę tę przejął tłok części czterosurowej, stanowiący bezzaworowy układ

wymiany ładunku. W zbudowanej wersji zasilanie paliwem odbywa się przez układ gaźnikowy silnika dwusurowego. W przyszłości, w ramach rozwoju silnika, zasilanie paliwowe zostanie oparte na układach wtryskowych. Zapłon w nowym silniku realizowany jest przez układ iskrownikowy z dwiema świecami zapłonowymi umieszczonymi w pierścieniu. Zapłon może być sterowany procesorem, który śledząc wartości

parametrów procesu spalania dostosowuje fazy zapłonu do aktualnych obciążeń i prędkości obrotowych.

Uruchomienie zbudowanego modelu potwierdziło możliwość działania silnika według zaproponowanej koncepcji, jednakże pełne własności prezentowanego rozwiązania mogą być określone dopiero na drodze

stanowiskowych badań laboratoryjnych. Dotychczasowe prace przy prototypie silnika zostały wykonane w ramach środków własnych zespołu wykonawczego. Dlatego układ silnika zbudowano z zespołów, które nabyto przy ograniczonych możliwościach finansowych (dwusuwowy silnik motocyklowy, czterosuwowy silnik małej maszyny roboczej firmy Bring Stone). Skonstruowany nowy dwutłokowy silnik spalinowy **charakteryzuje się następującymi cechami:**

- wykorzystuje się współdziałanie dwóch tłoków przemieszczających się współliniowo,
- możliwość zwiększenia mocy i prędkości obrotowej silnika (przewiduje się, że prędkość obrotowa wału korbowego części czterosuwowej może osiągnąć wartość rzędu 15 tys. obr/min.),
- polepszenie wymiany ładunku i procesu spalania na skutek różnicy prędkości tłoków i dynamicznego oddziaływania tłoka czterosuwu,
- wyeliminowanie zaworowego układu rozrządu,
- perspektywa spalania różnych paliw (np. oleje roślinne),
- możliwość ograniczenia emisji substancji toksycznych,
- sposobność ciągłej zmiany pojemności skokowej i stopnia kompresji podczas pracy silnika poprzez zmianę faz położenia tłoków - dzięki temu w pewnym zakresie można kształtować przebieg ciśnienia gazów podczas spalania paliwa.

W przyszłości **rozwój silnika** powinien objąć:

- układ zasilania powietrzno-paliwowego z wtyskiem benzyny i regulacją strumienia powietrza;
- olejenie elementów i zespołów silnika;
- dopracowanie układów silnika: zapłonowego, wylotu spalin;
- opracowanie układów sterujących, w tym układu do ciągłej zmiany faz tłoków;
- dopasowanie układów: chłodzenia, rozruchowego i innych.

Istotnym zagadnieniem przy rozwoju silnika jest doskonalenie jego układów z punktu widzenia **e k o l o g i i**. Oddzielnym i bardzo ciekawym problemem jest transmisja energii mechanicznej oraz współdziałanie ze sobą zespołu modułów spalinowych w jednym bloku przy większej liczbie cylindrów silnika.

Uważa się, że nowa koncepcja działania silnika jest interesująca, a dalsze prace obliczeniowe, wykonawcze i badawcze uwarunkowane są odpowiednim finansowaniem przedsięwzięcia.

Efektami prac rozwojowych może być nowa konstrukcja tłokowego silnika spalinowego o zwiększonych osiągnięciach dynamiczno-eksploatacyjnych (większa moc, lepsze sterowanie procesem spalania, większa sprawność ogólna, mniejsze zużycie paliwa) przy ograniczeniu szkodliwego oddziaływania na środowisko (mniejsza toksyczność gazów wylotowych).

A. Ciesiolkiewicz, S. Postrzednik, P. Mężyk

KONKURS NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ Z ELEKTRYKI

15 grudnia 2000 r. na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej odbyło się seminarium związane z rozstrzygnięciem XXXII edycji "Konkursu na najlepszą pracę dyplomową z elektryki", ogłoszonego przez Oddział Gliwicki Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Komisja Konkursowa w składzie: mgr inż. Tadeusz Lipiński, członek Zarządu Głównego SEP - przewodniczący oraz członkowie: prof. Bogusław Grzesik - dziekan Wydziału Elektrycznego, dr inż. Marian Mikrut - prezes OG SEP, dr inż. Jerzy Ihnatowicz - Instytut Elektroniki (RAu), dr hab.inż. Krystian Kalinowski, prof. Pol. Śl. - Katedra Elektryfikacji i Automatykacji Górniczo (RG), dr hab.inż. Tadeusz Skubis, prof. Pol. Śl. - Instytut Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej (RE), dr hab. inż. Aleksander Żywiec, prof. Pol. Śl. - Katedra Maszyn i Urządzeń Elektrycznych (RE), dr inż. Marian Sauczek - przewodniczący Komisji ds. Młodzieży i Studentów Oddziału Gliwickiego SEP, po zapoznaniu się ze zgłoszonymi pracami i wysłuchaniu referatów wygłoszonych przez autorów 11 prac dyplomowych magisterskich wykonanych w 2000 roku na trzech Wydziałach naszej Uczelni (Automatyki, Elektroniki i Informatyki, Elektryczny, Górniczo i Geologii - specj. Automatykacja i Elektryfikacja Kopalń) postanowiła przyznać:

1. Pierwszą nagrodę w wysokości 800 zł

- mgr. inż. Romanowi NIESTRÓJ oraz mgr. inż. Grzegorzowi RZEŹNIKIEWICZOWI za pracę pt. "Uniwersalny sterownik mikroprocesorowy maszyn elektrycznych wykorzystujący procesor sygnałowy TMS 320C50" wykonaną w Katedrze Ma-

szyn i Urządzeń Elektrycznych (promotor - dr hab.inż. Aleksander Żywiec, prof. Pol.Śl.)

2. Dwie równorzędne drugie nagrody w wysokości po 500 zł

- mgr. inż. Adrianowi LOBERMAJER za pracę pt. "Badanie właściwości teletransmisyjnych iskrobezpiecznych systemów łączności" wykonaną w Katedrze Elektryfikacji i Automatykacji Górnictwa (promotor - dr inż. Kazimierz Miśkiewicz)
- mgr. inż. Sebastianowi MUTWIL za pracę pt. "Opracować, w oparciu o odbiornik PGS, urządzenie podające położenie osoby cierpiącej na amnezję lub inne schorzenie uniemożliwiające orientację w terenie" wykonaną w Instytucie Elektroniki (promotor - dr hab.inż. Edward Hryniewicz, prof. Pol. Śl.)

3. Trzy równorzędne trzecie nagrody w wysokości po 300 zł

- mgr. inż. Mieczysławowi IWĄŃSKIEMU za pracę pt. "Stanowisko pomiarowe do badania czujników światłowodowych" wykonaną w Instytucie Elektroniki (promotor - dr inż. Jerzy Mazur)
- mgr. inż. Michałowi JELENIOWI za pracę pt. "Zastosowanie metody DTC do sterowania hamownicy indukcyjnej" wykonaną w Instytucie Elektrotechniki Teoretycznej i Przemysłowej (promotor - dr inż. Tomasz Biskup)
- mgr. inż. Maciejowi SOŁTYSIKOWI za pracę pt. "System sterowania położeniem obiektu w oparciu o logikę rozmytą" wykonaną w Instytucie Metrologii i Automatyki Elektrotechnicznej (promotor - dr inż. Henryk Urzędniczok).

Pięć pozostałych prac, których autorami byli mgr inż. Zdzisław Garbusiński, mgr inż. Michał Krol i mgr inż. Marek Prefeta z Wydziału Elektrycznego, mgr inż. Grzegorz Ignacy z Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki oraz mgr inż. Robert Suchoń z Wydziału Górnictwa i Geologii, postanowiono wyróżnić. Fundatorem nagród, oprócz SEP, było Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej - Oddział Elektryków. Laureaci konkursu zostali zaproszeni na tradycyjne spotkanie noworoczne SEP (10 stycznia 2001 r.), podczas którego nastąpiło uroczyste ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie dyplomów.

Głównym organizatorem konkursu, jak w poprzednich kilku latach, był dr inż. Marian Sauczek. (m)

KONKURS FUNDACJI EKOLOGICZNEJ „SILESIA”

W grudniu 2000 r. rozstrzygnięto X edycję konkursu na najlepszą pracę dyplomową z dziedziny ekologii, wykonaną w uczelniach województwa śląskiego w roku 2000. Spośród 4 zgłoszonych w Politechnice Śląskiej prac, Komisja Konkursowa pod przewodnictwem Prorektora ds. Dydaktyki prof. W. Zielińskiego wytypowała do nagrody pracę wykonaną przez mgr. inż. Tomasza GÓRNIAKA z Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu.

Fundacja Ekologiczna "Silesia" przyznała trzy równorzędne nagrody pieniężne (po ok. 1 tys. zł) Małgorzacie MASLONCE ze Śląskiej Akademii Medycznej, Tomaszowi GÓRNIAKOWI z Politechniki Śląskiej i Markowi SOŁTYSIAKOWI z Uniwersytetu Śląskiego. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 15 grudnia w siedzibie firmy Stalexport SA w Katowicach.

Nagrodzona praca pana T. Górniaka pt. "Analiza możliwości wykorzystania zjawiska destrukcji tlenków azotu na powierzchni metalicznego żelaza" prezentuje jedno z pierwszych w skali światowej wyniki badań sposobu ograniczenia tlenków azotu z procesów spalania paliw stałych przy użyciu metalicznego żelaza jako katalizatora.

(m)

Z PRAC KBN

■ Posiedzenia komisji

W dniach 6 i 7 grudnia 2000 r. odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Badań Podstawowych i Komisji Badań Stosowanych. Obradom współprzewodniczyli: przewodniczący KBP prof. Maciej Żylicz i przewodniczący KBS prof. Bogdan Ney.

Komisje przyjęły uchwałę przedłożoną przez Departament Studiów i Polityki Naukowej zmieniającą uchwałę w sprawie rozdysponowania środków na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania (DOT) podmiotów działających na rzecz nauki. W związku z rezygnacją niektórych zleceniobiorców z realizacji zadań oraz odstąpieniem przez urząd KBN

od podpisania trzech umów ze względu na nierozliczenie umów z lat ubiegłych, łączna kwota uległa zmniejszeniu o 297 250 zł.

Obie komisje wysłuchały informacji Departamentu Studiów i Polityki Naukowej na temat dofinansowania czasopism naukowych ze środków działu Nauka w 1999 roku. W Polsce ukazuje się około 1950 tytułów o charakterze naukowym i popularno-naukowym. Z tego ponad 700 jest dofinansowywanych ze środków przeznaczonych na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania (DOT) na łączną sumę ponad 9 mln zł. W wyniku dyskusji przyjęty został - przygotowany przez min. dr. Jana Krzysztofa Frąckowiaka - projekt systemu oceny, selekcji i dofinansowywania polskich czasopism naukowych, który między innymi zobowiązuje urząd KBN do ogłoszenia informacji o systemie i możliwościach składania wniosków przez wydawców oraz do rozpowszechnienia w Internecie informacji o procedurze i warunkach wprowadzania czasopism na tzw. listę filadelfijską (w latach 1998 i 1999 znajdowało się na niej 31 polskich tytułów). Komisje przyjęły też informację Departamentu Studiów i Polityki Naukowej w sprawie odwołań od postanowień KBP i KBS dotyczących rozliczenia zadań dofinansowywanych w roku 1998 i 1999 ze środków na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania (DOT).

Departament Systemów Informatycznych zreferował stanowisko Rady Ministrów w sprawie uchwały Sejmu RP z 14 lipca 2000 r. w sprawie budowania podstaw społeczeństwa informacyjnego w Polsce i dokumentu programowego "Cele i kierunki rozwoju podstaw społeczeństwa informacyjnego w Polsce" oraz zapisu do protokołu z posiedzenia Rady Ministrów z 28 listopada 2000 r. Rada między innymi zobowiązała wszystkich swych członków do przygotowania do 31 stycznia 2001 r. planów informatyzacji podległych im urzędów, zaś Ministra Nauki - Przewodniczącego KBN do monitorowania realizacji zadań oraz przedkładania odpowiednich informacji co kwartał Radzie Ministrów (wszystkie wspomniane dokumenty są dostępne na stronie <http://www.kbn.gov.pl/cele/>). Po dłuższej dyskusji informacja została przez komisje przyjęta.

Komisje zaaprobowaly - przedstawione przez Departament Badań - wnioski zespołów o zwiększenie dotacji podmiotowej na działalność statutową w ramach nie wykorzystanych środków

budżetu nauki w roku 2000. Szanse na realizację tych wniosków są jednak nikłe z uwagi na zapowiedź decyzji Ministra Finansów zmniejszającej o 3,5% przyznane środki finansowe na Naukę w roku 2000. W tej sytuacji komisje uchwałyły protest, którego treść załączona jest na końcu komunikatu.

Następnie komisje przystąpiły do merytorycznej dyskusji nad tezami dokumentów:

- wstępne założenia do przepisów wykonawczych przewidzianych w nowelizowanej ustawie o Komitecie Badań Naukowych (referował prof. Bogdan Ney),
- ramowe zasady oceny i kategoryzacji placówek naukowych w latach 2002-2005 (referował prof. Maciej Żylicz).

Po dyskusji i naniesieniu poprawek dokumenty te - wraz z uchwałą o roli KBN w koordynacji i finansowaniu współpracy naukowej i technicznej z zagranicą - zostały przyjęte.

Komisje wysłuchały również informacji min. Małgorzaty Kozłowskiej na temat:

- dochodów i wydatków w części 28 - Nauka w projekcie ustawy budżetowej na rok 2001,
- wydatków budżetu nauki według stanu z 30 listopada 2000 r.,
- środków pozostających do zagospodarowania w rozdziale dotacje celowe.

Ponadto komisje:

- wystosowały list do Ministra Finansów z apelem o zaniechanie poboru podatku dochodowego wymaganego od Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (tekst na końcu komunikatu),
- zapoznały się z wynikami obiegowego głosowania dotyczącego systemu informatycznego w KBN. Na pytanie "Czy chciałby (chciałaby) Pan (Pani) Profesor zapoznawać się z dokumentami rozsyłanymi na posiedzenia gremiów Komitetu w formie elektronicznej czy w formie dotychczasowej?" 25 osób odpowiedziało, że w formie elektronicznej, a 33 - że w dotychczasowej.

Ponieważ - wchodząca w życie 1 stycznia 2001 roku - nowelizacja ustawy o utworzeniu Komitetu Badań Naukowych nie przewiduje dalszego istnienia komisji Komitetu, były to ich ostatnie posiedzenia.

Podziękowanie za współpracę złożył Sekretarz KBN min. dr Jan Krzysztof Frąckowiak oraz przewodniczący obu komisji.

**Uchwała
Komisji Badań Podstawowych
Komitetu Badań Naukowych
oraz
Komisji Badań Stosowanych
Komitetu Badań Naukowych**

Zgromadzeni 6 grudnia 2000 r. na wspólnym posiedzeniu, wybrani przez środowisko naukowe członkowie Komisji Badań Podstawowych Komitetu Badań Naukowych oraz Komisji Badań Stosowanych Komitetu Badań Naukowych zdecydowanie występują przeciw zapowiedzianej decyzji Ministra Finansów odbierającej nauce polskiej 3,5 proc. przyznanych jej i tak żenująco niskich środków finansowych.

Decyzja Ministra Finansów będzie oznaczać, że wszystkie oświadczenia rządu Rzeczypospolitej Polskiej o roli nauki w rozwoju kraju są jedynie pustymi frazesami.

*Przewodniczący
oraz członkowie Komisji Badań Podstawowych
i członkowie Komisji Badań Stosowanych KBN*

Warszawa, 7 grudnia 2000 r.

**Szanowny Pan
Jarosław BAUC
Minister Finansów**

Szanowny Panie Ministrze,
Uwzględniając szczególnie rolę Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej w rozwijaniu i wspieraniu badań naukowych, wybrani do Komitetu Badań Naukowych przedstawiciele środowiska naukowego apelują do Pana Ministra Finansów o zaniechanie poboru podatku dochodowego wymaganego od Fundacji w związku z jej działalnością pomnażającą środki na działalność statutową. Wyrażamy przekonanie, że zwolnione środki wydane zostaną w najlepiej pojętym interesie nauki polskiej.

*Z wyrazami szacunku
Przewodniczący
Komitetu Badań Podstawowych i Komisji
Badań Stosowanych
prof. Maciej Żylicz i prof. Bogdan Ney*

■ Posiedzenie Komitetu

21 grudnia 2000 roku odbyło się posiedzenie Komitetu Badań Naukowych. Obradom przewodniczył prof. Andrzej Wiszniewski - minister nauki, przewodniczący Komitetu.

Min. Wiszniewski poinformował zebranych, że prezes Rady Ministrów powołał 17 listopada br. w skład KBN Ministra Zdrowia dr. hab. med. Grzegorza Opalę, prof. Śląskiej Akademii Medycznej, złożył również gratulacje prof. dr. hab. inż. Janowi Węglarzowi z racji otrzymania na-

grody "Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej" za rozwijanie metod projektowania informatycznych systemów zarządzania i sterowania produkcją wykorzystujących szeregowanie dyskretno-ciągłe.

Komitet przyjął do wiadomości informację min. Małgorzaty Kozłowskiej na temat projektu ustawy budżetowej na rok 2001 w części 28 - Nauka (planowane wydatki w dziale 730 - Nauka mają wynieść 3 322 758 000 zł, co stanowi 0,419% PKB) oraz o wydatkach budżetu nauki w 2000 roku.

Min. Kozłowska przedstawiła również stanowisko Rady Ministrów w kwestii uchwały Sejmu w sprawie budowania podstaw społeczeństwa informacyjnego w Polsce (<http://www.kbn.gov.pl/cele/index2.html>) wraz z dokumentem "Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce" (<http://www.kbn.gov.pl/cele/index1.html>) oraz zapisem do protokołu posiedzenia Rady Ministrów (<http://www.kbn.gov.pl/cele/index3.html>).

Departament Studiów i Polityki Naukowej przedłożył, a Komitet zaakceptował, uchwałę w sprawie przyznania środków finansowych w kwocie 10 948 600 zł (25% kwoty planowanej na DOT w 2001 roku) na dofinansowanie działalności ogólnotechnicznej i wspomagającej badania w 2001 roku.

Departament Badań przedstawił informacje o przewidywanym wykonaniu w 2000 r. podziału między komisje Komitetu i ich zespoły środków finansowych na finansowanie inwestycji budowlanych i aparaturowych oraz na działalność statutową jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych. Komitet przyjął informacje do akceptującej wiadomości.

Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej omówił informacje na temat uczestnictwa Polski w 5. Programie Ramowym Unii Europejskiej. Ogólna kwota dofinansowania ze środków KBN dla polskich zespołów badawczych biorących udział w projektach 5. PR wyniosła w 2000 roku 11 118 770 zł i otrzymała ją łącznie 80 jednostek. W listopadzie 2000 r. odbyło się spotkanie z polskimi delegatami do komitetów programowych 5. PR, przedstawicielami w eksperckich grupach doradczych oraz koordynatorami programów szczegółowych 5. PR w Krajowym Punkcie Kontaktowym. Dyskutowano między innymi na temat preferencji tematycznych w 6. PR oraz o stanowisku Polski wobec dokumentu Komisji Europejskiej (<http://europa.eu.int/comm/research/area.html>)

dotyczącej tworzenia Europejskiego Obszaru Badawczego (European Research Area-ERA). Stanowisko to zostanie przygotowane przez KBN do końca 2000 roku. 14 grudnia w Przedstawicielstwie RP przy UE w Brukseli odbyła się konferencja z udziałem m.in. ministra nauki i członka KE odpowiedzialnego za badania naukowe i rozwój techniczny Philippe Busquina. Była to okazja do zaprezentowania wysokim urzędnikom KE polskiej polityki naukowej i jej powiązań z gospodarką i systemem edukacyjnym. W swoim wystąpieniu komisarz Busquin odniósł się do woli Komisji Europejskiej kontynuowania wysiłków zmierzających do pełnej integracji krajów kandydujących do UE z Europejskim Obszarem Badawczym. Zwrócił też uwagę na znaczący sukces polskich jednostek starających się o status "centrum doskonałości" (jest ich 9) i stwierdził, że wsparcie finansowe przez KE uczyni je bardziej atrakcyjnymi dla badaczy z krajów członkowskich UE oraz będzie sprzyjało ich zbliżeniu do czołówki naukowej krajów UE.

Następnie członkowie Komitetu zgłaszali kandydatury (Przewodniczący Komitetu, w drodze zarządzenia, określa zadania i tryb pracy zespołów oraz powołuje i odwołuje ich członków) do planowanego:

- opiniodawczo-doradczego Zespołu ds. Infrastruktury Informatycznej,
- Zespołu Badań na rzecz Obronności i Bezpieczeństwa,
- Zespołu ds. Działalności Wspomagającej Badania,
- opiniodawczo-doradczego Zespołu ds. Współpracy Naukowej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą.

Komitet podjął również uchwałę przedłużającą działanie obecnego opiniodawczo-doradczego Zespołu ds. Projektów Celowych Zamawianych do 31 marca 2001 r.

Min. Małgorzata Kozłowska omówiła procedury decyzyjne jakie będą obowiązywać w 2001 roku przy dysponowaniu środkami budżetowymi przeznaczonymi na badania naukowe.

Min. Jan Krzysztof Frąckowiak omówił - przygotowany przez Zespół ds. Etyki w Nauce przy Przewodniczącym KBN - projekt dokumentu "Dobra praktyka naukowa" (<http://www.kbn.gov.pl/etyka/praktyka.html>) i zaapelował o zgłaszanie uwag, opinii i komentarzy.

Następne posiedzenie Komitetu Badań Naukowych odbędzie się 18 stycznia 2001 roku. Ob-

rady zakończył min. Wiszniewski składając zebrany życzenia świąteczne i noworoczne.

*Rzecznik prasowy
Komitetu Badań Naukowych
dr Tadeusz Zaleski*

Z NOTATNIKA PRZEWODNICZĄCEGO RG Sz.W.

Uchwała

Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 grudnia 2000 r.

Nawiązując do Apelu skierowanego do Rządu i Parlamentu RP w dniu 29 czerwca 2000 r., po zapoznaniu się z projektem budżetu Państwa na rok 2001, Rada Główna uchwala następujący APEL:

Wchodząc w struktury Unii Europejskiej Polska musi być krajem ludzi wykształconych, przygotowanych do działań w warunkach szybko zmieniających się wyzwań cywilizacyjnych, rozumiejących znaczenie nowych technologii oraz umiejących je tworzyć i wykorzystywać. Taki stan świadomości społecznej można osiągnąć wyłącznie poprzez rozwój edukacji, w tym szczególnie edukacji na poziomie wyższym. Wielokrotnie postulowany cel, aby nasz kraj przeznaczał 1,5 - 2,0% PKB na szkolnictwo wyższe powinien być osiągnięty do roku 2003-2004, gdy Polska stanie się członkiem UE. Początkiem tego procesu powinno być podniesienie nakładów na kształcenie na poziomie wyższym do wysokości 1,2% PKB już w 2001 r., w tym przeznaczenie na ten cel przynajmniej 1% PKB ze środków publicznych.

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego z dezaprobatą i olbrzymim niepokojem odnotowuje fakt, że w propozycji budżetu państwa na rok 2001 nie tylko nie następuje niezbędny wzrost, lecz przeciwnie proponowany jest spadek nakładów na szkolnictwo wyższe z 0,89% PKB w roku 2000 do 0,82% w roku 2001. Spadek ten ma miejsce także, gdy rozpatrujemy udział środków na szkolnictwo wyższe w budżecie państwa. W budżecie roku 2000 przyjęto 3,86% natomiast na rok 2001 planowane jest jedynie 3,57% środków na funkcjonowanie uczelni, pomoc materialną dla studentów i tworzenie nowych uczelni

publicznych. Prowadzi to do dramatycznego pogorszenia się warunków pracy kadry nauczającej (w tym relatywnego spadku płac) oraz obniżenie poziomu kształcenia w polskich uczelniach.

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego zwraca się do Sejmu i Senatu RP, do wszystkich partii politycznych, które doceniają znaczenie edukacji dla pozycji naszego kraju w Europie, z apelem o dokonanie takich zmian w budżecie, aby w roku 2001 udział środków na szkolnictwo wyższe wzrósł do wysokości 1% PKB,

co odpowiada 4,35% budżetu kraju.

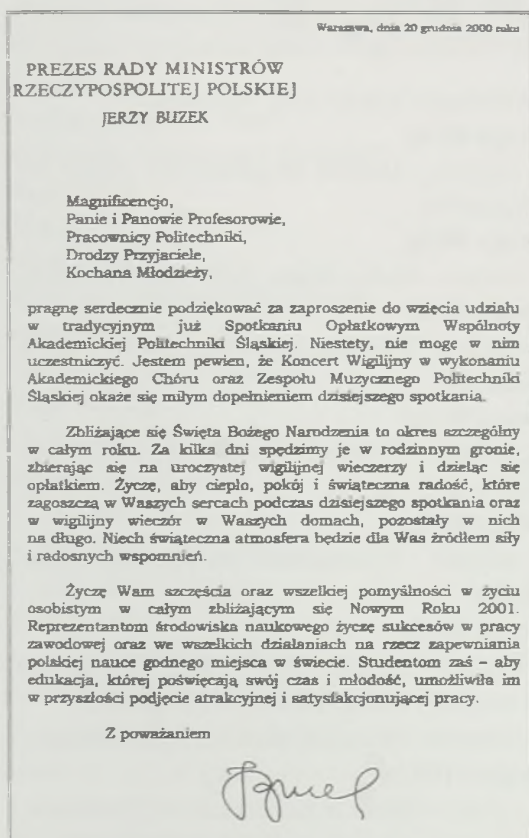
Miarą pozycji poszczególnych społeczeństw w XXI wieku będzie ich udział w rozwoju złożonych technologii, rozwoju nauki i rozwoju edukacji - co stanowi zespół wzajemnie uwarunkowanych zjawisk.

Proponowane przez Radę Główną decyzje Parlamentu są naszym zdaniem w zasięgu możliwości ekonomicznych Polski - są w istocie jedynie wyborem odpowiednich priorytetów. Apelujemy, aby Polska nie traciła szans, które przed nią stoją.

SPOTKANIE OPŁATKOWE - KONCERT WIGILIJNY

20 grudnia 2000 r. o godz. 18.00 odbyło się w Auli Głównej tradycyjne Spotkanie Opłatkowe pracowników i studentów połączone

i Gerard KUSZ oraz JM Rektor prof. Bolesław POCHOPIEŃ i Prorektorzy prof. Remigiusz SOSNOWSKI, prof. Wojciech ZIELIŃSKI, prof. Jan CHOJCAN oraz Dyrektor Administracyjny mgr inż. Wojciech WYDRYCHIEWICZ i Dziekani Wydziałów. Po koncercie i wspólnym kolędowaniu prof. W. Winkler - uczestniczący w spotkaniu po raz pierwszy w charakterze Wojewody - przekazał serdeczne życzenia świąteczno-noworoczne i odczytał list Pana Premiera prof. Jerzego BUZKA, który zamieszczamy obok w oryginale. JE Ks. Biskup J. Wieczorek poświęcił opłatki i przekazał uczestnikom słowo Boże na

z Koncertem Wigilijnym w wykonaniu Akademickiego Zespołu Muzycznego Politechniki Śląskiej i Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej. W spotkaniu brali udział m.in.: Wojewoda Śląski prof. Wilibald WINKLER, JE Ks. Biskupi Jan WIECZOREK

dzień Bożego Narodzenia i nowe Milenium. Życzenia świąteczno-noworoczne złożył następnie JM Rektor. Po oficjalnych wystąpieniach uczestnicy spotkania przystąpili do składania sobie nawzajem życzeń, łamiąc się tradycyjnie opłatkiem.

RÓŻNE

■ Akcja honorowego krwiodawstwa

W ramach zainicjowanej przez JM Rektora B. POCHOPIENIA w roku 1998 akcji honorowego krwiodawstwa wśród studentów i pracowników Politechniki Śląskiej, odbyła się w dniu 7 grudnia 2000 r. jej kolejna edycja. Po zakończeniu akcji Dyrektor Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa mgr Stanisław Dyląg przesłał do JM Rektora list, w którym napisał:

*Szanowny Panie Rektorze,
Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach składa serdeczne po-*

dziękowanie za wyrażenie zgody na zorganizowanie akcji honorowego krwiodawstwa "Mikołajki 2000" wśród studentów Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Jednocześnie dziękujemy pracownikom sekretariatu Pana Rektora za okazaną życzliwość i pomoc w przygotowaniu i promowaniu naszej akcji.

Tegoroczna akcja "Mikołajki 2000" cieszyła się dużym powodzeniem wśród studentów, w rezultacie czego zarejestrowaliśmy około 300 dawców i pobraliśmy ponad 100 l. krwi.

■ Religijność Śląska

Pod tym hasłem odbył się w dniu 14 grudnia 2000 r. w Auli Głównej kolejny wykład zorganizowany przez Gliwicki Ośrodek Konsultacyjny Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Wykład pt. "Zwyczaje i obrzędy Bożego Narodzenia" wygłosiła pani prof. Dorota SIMONIDES - senator RP.

SPOURT

■ Judo

● Siódme miejsce w I lidze

W dniach 25 i 26 listopada 2000 r. w Bytomiu rozegrano ostatni rzut I ligi seniorów zwanej Ligą Mistrzów. Po całorocznych zmaganiach zespół AZS Pol. Śl. Gliwice uplasował się na VII miejscu w Polsce.

Ostatni rzut ligi był trochę nieszczęśliwy dla naszych zawodników. W walce eliminacyjnej poważnej kontuzji uległ nasz najlepszy zawodnik Bronisław Wołkowicz, zajmując tylko 5 miejsce. Klasą dla siebie okazał się Ireneusz Kwieciński wygrywając Ligę Mistrzów.

● Akademickie Mistrzostwa Polski Seniorów

W niedzielę 3 grudnia 2000 r. na macie walczyli w otwartych Mistrzostwach Polski seniorzy. Do Gliwic przyjechali czołowi zawodnicy z klubów akademickich oraz studenci z pozostałych klubów.

Tak sportowo jak i organizacyjnie zawody stały na wysokim poziomie. Imprezę zaszczylicili swoją obecnością Panowie Rektorzy naszej Uczelni prof. Bolesław Pochopień oraz prof. Jan Chojcan będący jednocześnie prezesem Klubu AZS Pol. Śl. Podniosło to rangę Mistrzostw Polski.

Ważniejsze wyniki AMP seniorów:

waga 60 kg

I miejsce - Dariusz Boguszewski, AZS-AWF Warszawa

waga 66 kg

I miejsce - Marcin Bajda, AZS-AWF Warszawa

waga 73 kg

I miejsce - Sebastian Lewandowski, AZS-AWF Gdańsk

waga 81 kg

I miejsce - Wojciech Mozer, AZS-AWF Warszawa

waga 90 kg

I miejsce - Przemysław Matyjaszek, Czarni Bytom

waga 100 kg

I miejsce - Ireneusz Wierzbicki, PKS Szczytno

II miejsce - Marek Głodek, AZS Gliwice

III miejsce - Wincenty Kender, AZS Gliwice

waga +100 kg

I miejsce - Ireneusz Kwieciński, AZS Gliwice

III miejsce - Grzegorz Sydor, AZS Gliwice

III miejsce - Andrzej Wiczorek, AZS Gliwice

Punktacja zespołowa:

1. AZS-AWF Warszawa

2. AZS-AWF Gdańsk

3. AZS Pol. Śl. Gliwice

4. AZS-AWF Wrocław

5. Czarni Bytom
  6. AZS Uniwersytet Warszawski
  7. AZS Pol. Warszawska
  8. PKS Szczytno
  9. P.M. Tarnów
- Sędzia Główny: Czesław Garncarz

● **Akademickie Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych**

W dniach 2-3 grudnia 2000 r. zostały rozegrane w sali Ośrodku Sportu Pol. Śl. Akademickie Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych.

Wyniki uzyskane przez zawodników AZS Pol. Śl.:

waga 50 kg

- I miejsce - Ignacy Rudawiec
III miejsce - Maciej Naworski

waga 55 kg

- I miejsce - Marcin Mazur
II miejsce - Wojciech Jaworski
III miejsce - Michał Zwierzyński

waga 60 kg

- I miejsce - Adrian Bielaszka
III miejsce - Artur Domagalski
III miejsce - Gustaw Blacha

waga 66 kg

- I miejsce - Michał Warth
III miejsce - Aleksander Kowalski

waga 73 kg

- III miejsce - Rafał Pszkit

waga 81 kg

- II miejsce - Michał Ochendowski

waga 90 kg

- I miejsce - Paweł Dragon

waga +90 kg

- III miejsce - Tomasz Tylutki

Wyniki drużynowo:

1. AZS Pol. Śl. Gliwice
2. Uniwersytet Warszawski
3. AZS-AWF Wrocław
4. AZS-AWF Warszawa
5. AZS-AWF Gdańsk
6. Politechnika Warszawska

Zespół AZS Pol. Śl. był zdecydowanym faworytem. W tej kategorii wiekowej jesteśmy jednym z najmocniejszych klubów w Polsce.

Trenerzy: Eugeniusz Olejniczak, Tadeusz Połomski, Czesław Garncarz

● **Indywidualne Mistrzostwa Polski Kadetów**

W Słupsku w dniach 2-3 grudnia 2000 r. nasze kadetki wywalczyły na Indywidualnych Mistrzostwach Polski 2 medale:

Izabela Herdzik (44 kg) - srebrny medal
Katarzyna Nachaczewska (52 kg) - brązowy medal.

W Bydgoszczy w dniach 8-9 grudnia walczyły kadeci zdobywając również 2 medale:

Ignacy Rudawiec (50 kg) - złoty medal
Aleksander Kowalski (50 kg) - brązowy medal
Brawa dla zawodników i trenerów Waldemara Stochelskiego i Eugeniusza Olejniczaka.

● **Akademickie Mistrzostwa Polski Juniorów i Juniorek**

W dniach 8-9 grudnia 2000 r. na matach Gdańskiego AWF zostały rozegrane Akademickie Mistrzostwa Polski Juniorów i Juniorek.

W kategorii juniorów zawody przebiegły pod dyktando zawodników gliwickich, bo tylko jeden nasz zawodnik wrócił bez medalu.

Wyniki indywidualne uzyskane przez naszych juniorów:

waga 55 kg

- I miejsce - Adrian Bielaszka
II miejsce - Marcin Mazur

waga 60 kg

- I miejsce - Wojciech Jaworski
waga 66 kg

waga 66 kg

- II miejsce - Michał Warth
III miejsce - Maciej Baranowski

waga 73 kg

- I miejsce - Bartosz Garsztecki
III miejsce - Bartłomiej Brant

waga 81 kg

- V miejsce - Adam Berini
waga 81 kg
II miejsce - Sławomir Kluk
III miejsce - Damian Kalbarz

waga 90 kg

- II miejsce - Grzegorz Romanow

W wagach ciężkich Gliwice nie wystawiły zawodników.

Punktacja zespołowa:

1. AZS Pol. Śl. Gliwice
2. AZS-AWF Warszawa
3. Uniwersytet Warszawski
4. AZS-AWF Wrocław
5. AZS-AWF Gdańsk
6. AZS-AWF Gorzów

Wyniki indywidualne uzyskane przez nasze juniorki:

waga 44 kg

- II miejsce - Ewa Łaskowska

waga 48 kg

- I miejsce - Martyna Jabłońska

waga 52 kg

- I miejsce - Agnieszka Kluk

waga 57 kg

I miejsce - Agnieszka Korz

waga 70 kg

III miejsce - Izabela Łęcka

waga 78 kg

II miejsce - Lidia Radwańska

Punktacja zespołowa:

1. Uniwersytet Warszawski

2. AZS Pol. Śl. Gliwice

3. AZS-AWF Wrocław

4. AZS-AWF Gdańsk

5. AZS-AWF Gorzów

Trenerzy prowadzący zespół: Czesław Garn-
carz, Waldemar Stochelski.

● **Mistrzostwa Śląska Młodzików i Dzieci**
W Gliwicach w dniu 10 grudnia 2000 r. w Hali
Ośrodka Sportu Pol. Śl. zostały rozegrane Mis-
trzostwa Śląska Młodzików i Dzieci. Także
w tych zawodach najwięcej medali zdobyli za-
wodnicy z Gliwic, aż 17.

Wyniki indywidualne dziewcząt:

waga 25 kg

I miejsce - Zofia Rogala

III miejsce - Katarzyna Adach

waga 28 kg

I miejsce - Joanna Nega

II miejsce - Magdalena Kowalska

waga 36 kg

III miejsce - Justyna Ledwoń

III miejsce - Agnieszka Rogalska

waga 48 kg

III miejsce - Małgorzata Żółkiewicz

waga +58 kg

I miejsce - Justyna Jeziorska

Wyniki indywidualne chłopców:

waga 32 kg

I miejsce - Paweł Golański

III miejsce - Maciej Wojtaszek

waga 36 kg

I miejsce - Jacek Malczewski

waga 40 kg

I miejsce - Andrzej Zwierzyński

II miejsce - Tomasz Kluk

III miejsce - Paweł Kosiorek

waga 44 kg

III miejsce - Michał Jakubczyk

waga 48 kg

I miejsce - Marcin Niedzielski

waga 56 kg

III miejsce - Marcin Kłopotowski

I tym mocnym akcentem Gliwicka sekcja judo
zakończyła walki o medale w 2000 r. Wspania-
ła praca trenerów, wychowawców przyniosła
oczekiwane sukcesy.

Trenerzy: Tadeusz Połomski, Eugeniusz Olej-
niczak, Waldemar Stochelski, Grzegorz Kotliń-
ski, Czesław Garncarz.

KRONIKA ŻAŁOBNA

☞ 8 grudnia 2000 r. odeszła od nas na zawsze
**dr inż. Barbara BĄKOWSKA z d. ANDRU-
SZEWSKA**, były adiunkt Katedry Chemii
Analitycznej i Ogólnej Politechniki Śląskiej.

Pracowała w Politechnice Śląskiej od roku 1962
na Wydziale Chemicznym w Katedrze Technolo-
gii Wielkiego Przemysłu Nieorganicznego, a nas-
tępnie Katedrze Chemii Analitycznej i Ogólnej.
Szanowana i ceniona jako pracownik naukowy,
wychowawca młodzieży, głęboko oddana spr-
wom społeczności akademickiej.

Za działalność naukową i dydaktyczną odzna-
czona Złotym Krzyżem Zasługi i wyróżniona
licznymi nagrodami Rektora. Współzałoży-
cielka NSZZ "Solidarność" w Politechnice Ślą-
skiej i wybitna jej działaczka, również w struk-
turach podziemnych, odznaczona Srebrnym
Medalem 15-lecia Oporu Społecznego na
Śląsku, nadanym jej przez Zarząd Regionu
Śląsko-Dąbrowskiego.

W stanie wojennym objęta represjami i zwol-
niona z pracy na Uczelni, przywrócona do
pracy w listopadzie 1989 r.

Odeszła od nas serdeczna Koleżanka, życzliwa,
zawsze pełna radości życia, oddana pracy
i działalności związkowej.

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl.,
Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 237-26-22

Projekt okładki: dr inż. arch. Klaudiusz Fross, Wydział Architektury Pol. Śl.

Zdjęcia ze Spotkania Opłatkowego: inż. Wiesław Kalinowski

Edycja sieciowa: URL:<http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

Łamanie komputerowe i druk:

 Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 237-21-97

zam. 8/2001 350 egz.

1

2

3

4

5

6

1. Dwunaste nadzwyczajne posiedzenie Rady Wydziału Górnictwa i Geologii z udziałem Wicepremiera dr inż. Janusza Steinhoffa (27.11.2000 r.)
2. JE Ks. Biskup dr Jan Wiczorek dokonuje poświęcenia figury św. Barbary (1.12.2000 r.)
3. Kolegium Dziekańskie Wydziału podczas akademii barbórkowej; w środku trójka dziekanów-seniorów (1.12.2000 r.)
4. Dziekan M. Dolipski odbiera z rąk Przewodniczącego miasta Zdzisława Goliszewskiego Medal 750-lecia Gliwic (1.12.2000 r.)
5. Wręczenie Medalu 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii (1.12.2000 r.)
6. Ślubowanie studentów I roku w obecności „starej strzechy” przed tradycyjnym „skokiem przez skórę” (1.12.2000 r.)

Wybuch pokazowy pyłu węglowego
podczas konferencji COE'2000
W sztolni Kopalni Doświadczalnej „Barbara”